

**Państwowy Urząd
Rolnictwa i Środowiska
Powiat Pojezierze Meklemburskie**

StALU Mecklenburgische Seenplatte
Neustrelitzer Str. 120, 17033 Neubrandenburg

z dowodem doręczenia

Enertrag SE
Gut Dauerthal
17291 Dauerthal

telefon: 0385 588 69-515
telefaks: 0385 588 69-160
e-mail: Dirk.Malchow@stalums.mv-regierung.de

opracowujący: Pan Malchow
symbol akt: StALU MS 51-571/1669-1/2020
(prosimy podawać w korespondencji)

Neubrandenburg, dnia 5 lutego 2024 r.

Pozwolenie wg prawa kontroli emisji

zgodnie z § 4 Federalnej ustawy o ochronie przed emisjami (BlmSchG)
w połączeniu z cyfrą 1.6.2 „V” załącznika 1 do 4. Rozporządzenia do
Federalnej ustawy o ochronie przed emisjami (4. BlmSchV) oraz
§ 6 Ustawy o zapotrzebowaniu na obszary energii wiatrowej (WindBG)

G 010/23

na budowę i eksploatację 3 elektrowni wiatrowych typu GE 5.5 -158
o wysokości piasty 161 m, średnicy wirnika 158 m oraz mocy 5,5 MW każda
na/w obszarze przydatności wiatrowej „Ramin” (46/2015)
w powiecie Vorpommern-Greifswald

w związku z wnioskiem ENERTRAG SE z dnia 04.11.2020 r., zmienionym
w dniu 08.10.2021 r. (wpływ poczty 22.11.2021 r.), uzupełnionym po raz ostatni
w dniu 23.06.2023 r. (wpływ poczty 27.06.2023 r.) wnioskiem o zastosowanie
§ 6 Ustawy o zapotrzebowaniu na obszary energii wiatrowej (WindBG)

Ogólne informacje dotyczące ochrony danych:

Kontakt z Państwowym Urzędem Rolnictwa i Środowiska Powiat Pojezierze Meklemburskie wiąże się z przechowywaniem i przetwarzaniem ewent. przekazanych przez Państwa danych osobowych (podstawa prawna: art. 6 (1) e DS-GVO - niem. RODO w połączeniu z § 4 DSGVO M-V Ustawy o Ochronie Danych Meklemburgii-Pomorza Przedniego. Dalsze informacje dot. Państwa praw do ochrony danych znajdują Państwo na stronie: www.regierung-mv.de/Datenschutz

A   Decyzja

1   Zakres decyzji

Spółce europejskiej ENERTRAG SE, Gut Dauerthal, 17291 Dauerthal wydane zostaje pozwolenie wg prawa kontroli emisji na budowę i eksploatację trzech elektrowni wiatrowych typu GE 5.5 -158 na/w obszarze przydatności wiatrowej „Ramin“ w gminie Ramin, obręb Bismark, pole 109, działka gruntowa 10 i 21.

1.1   Treść decyzji

- Przedmiotem pozwolenia wg prawa kontroli emisji jest budowa i eksploatacja następujących elektrowni wiatrowych:

elektrownia wiatrowa nr	typ elektrowni wiatrowej moc nominalna	współrzędne lokalizacji według ETRS89, UTM (6 stopni), strefa 33	wysokość piasty średnica wirnika wysokość całkowita	obręb pole działka gruntowa fundamentu elektrowni wiatrowej
LH RA F1	GE 5.5 - 158 5.5 MW	E 33455926 N 5921797	161,0 m 158,0 m 240,0 m	Bismark 109 10
LH RA F2	GE 5.5 - 158 5.5 MW	E 33455596 N 5921386	161,0 m 158,0 m 240,0 m	Bismark 109 21
LH RA F3	GE 5.5 - 158 5.5 MW	E 33455955 N 5921386	161,0 m 158,0 m 240,0 m	Bismark 109 10

- Szczegółowy zakres oraz sposób działania urządzeń objętych pozwoleniem określony został w dokumentach wymienionych w załączniku do niniejszej decyzji. Pozwolenie to zostaje udzielone zgodnie z dokumentami dot. wniosku wymienionymi w załączniku, o ile ze względu na poniższe wymagania nie wynikną zmiany.
- W zakresie, w jakim wnioskowano zezwala się na ewentualną ingerencję przedsięwzięcia w przyrodę i krajobraz. Ingerencja podlega kompensacji.
- Celem zagwarantowania obowiązku rozbiórki ustalone zostaje poręczenie bankowe na rzecz powiatu Vorpommern-Greifswald (czy jego prawnego następcy) jako zabezpieczenie w wysokości 1.299.000,00 Euro.
- Jeśli chodzi o Postanowienia dodatkowe 2.3.1. Dźwięk/odgłosy – eksploatacja w nocy, 2.3.2. Rzucanie cienia oraz 2.6. Ochrona przyrody i gatunków zarządza się natychmiastowe wykonanie według § 80 ust. 2 zdanie 1 nr 4 niem. Ustawy o ustroju sądów administracyjnych i postępowaniu przed nimi (VwGO).
- Zgoda gminy zostaje niniejszym zastąpiona.

1.2 Uwzględnione decyzje

Niniejsze pozwolenie zgodnie z § 13 Federalnej ustawy o ochronie przed imisjami (BimSchG) uwzględnia wszystkie wymagane dla przedsięwzięcia pozwolenia i zezwolenia/dopuszczenia, tutaj pozwolenie na budowę, pozwolenie ochrony przyrody, zgoda gminy według § 36 ust. 2 zdanie 3 Prawa budowlanego (BauGB) oraz zatwierdzenie przez władze lotnicze.

1.3 Dokumenty dotyczące decyzji

Treść pozwolenia zostaje określona bliżej przez następujące dokumenty dot. wniosku, które jako załączniki są częścią decyzji, o ile tenor decyzji czy przynależne postanowienia dodatkowe nie regulują czegoś innego.

Jako dokumenty dotyczące decyzji, celem analizy wymogów dotyczących pozwolenia, zgodnie z §§ 3, 4, 4a, 4b, 4c, 4e, 5 9. Rozporządzenia do Federalnej ustawy o ochronie przed imisjami (BimSchV) przedłożono następujące dokumenty:

segregator 1

- wniosek	strony 0001 – 0007
- krótki opis	strony 0008 – 0017
- pozostałe dokumenty (1.3)	strony 0018 – 0024
- plany terenu	strony 0025 – 0041
- dokumenty związane z urządzeniami	strony 0042 – 0259
- emisje i imisje na/w obszarze oddziaływania urządzenia	strony 0260 – 0345
- bezpieczeństwo pracy	strony 0346 – 0354
- zakończenie eksploatacji	strony 0355 – 0361
- odpady	strony 0362 – 0368
- postępowanie z substancjami stanowiącymi zagrożenie dla wody	strony 0369 – 0373

segregator 2

- dokumentacja budowlana i dokumenty dot. ochrony przeciwpożarowej	strony 0374 – 0417
- przyroda, krajobraz i ochrona gleby	strony 0418 – 0635
- ocena oddziaływania na środowisko nat.	strony 0636 – 0693
- dokumenty dot. wniosku związane z urządzeniami	strony 0694 – 0804
- pozostałe dokumenty	strony 0805 – 0811

2 Postanowienia dodatkowe

2.1 Ogólne postanowienia dodatkowe

2.1.1 Rozpoczęcie budowy (rozpoczęcie prac budowlanych) elektrowni wiatrowych należy zgłosić następującym instytucjom, uwzględniając przewidziane terminy, udzielając informacji czy przedkładając konieczne dokumenty:

instytucja	termin zgłoszenia przed rozpoczęciem budowy	informacje czy konieczne dokumenty
Ministerstwo Gospodarki, Infrastruktury, Turystyki i Pracy Meklemburgii-Pomorza Przedniego Ref. 630 19048 Schwerin	6 tygodni	sygnatura akt: VIII-623-00000-2020/224-001 (24-2/2353-1a) <ul style="list-style-type: none"> • numer opracowania DFS: MV-10225 c-1, c-2, c-3, • nazwa lokalizacji: • rodzaj przeszkody lotniczej: • organ wydający pozwolenie • data / sygnatura akt: decyzji dot. pozwolenia • sygnatura akt: urzędu lotnictwa • rozpoczęcie budowy w dniu: • zakończenie (przewidywane) w dniu: W celu zgłoszenia rozpoczęcia budowy możliwe jest pobranie formularza na stronie http://www.regierung-mv.de/Landesregierung/wm/Infrastruktur/Luftverkehr/Formulare-Luftfahrt
Federalny Urząd Infrastruktury, Ochrony Środowiska i Usług Niemieckich Sił Zbrojnych Referat Infra I 3 Fontainengraben 200 53123 Bonn oraz Urząd Lotnictwa Niemieckich Sił Zbrojnych Referat 3 II e Flughafenstraße 1 53147 Köln	4 tygodnie	sygnatura akt: Infra I 3 - I-503-20 BIA <ul style="list-style-type: none"> • nazwa lokalizacji • rodzaj przeszkody lotniczej • wysokość nad powierzchnią ziemi • wysokość całkowita nad NN • rodzaj oznaczenia • rozpoczęcie budowy • zakończenie (przewidywane)
Państwowy Urząd Rolnictwa i Środowiska Powiat Pojezierze Meklemburskie Wydział 51 Neustrelitzer Str. 120, 17033 Neubrandenburg	14 dni	sygnatura akt: StALU MS 51 571/1669-1/2020 <ul style="list-style-type: none"> • kopia zgłoszenia rozpoczęcia budowy w powiecie VG • dowód stabilności (porównaj 2.2.2)

Powiat Vorpommern-Greifswald Starosta, Urząd Budownictwa, Ochrony Przyrody i Ochrony Zabytków Planowanie przestrzenne/ Ochrona zabytków An der Kürassierkaserne 9 17309 Pasewalk	14 dni	sygnatura akt: 05738-21-44 <ul style="list-style-type: none"> • poręczenie bankowe dot. rozbiórki (porównaj 2.2.1) • zgłoszenie rozpoczęcia budowy z podaniem odpowiedzialnego za budowę kierownika budowy i jego danych do kontaktu • dowód stabilności (porównaj 2.2.2)
Krajowy Urząd Zdrowia i Spraw Społecznych lokalizacja Neubrandenburg Wydział Ochrona pracy Neustrelitzer Str.120 17033 Neubrandenburg	14 dni	sygnatura akt: LAGuS 503-7-43514-1-2021 <ul style="list-style-type: none"> • informacje wg załącznika I Rozporządzenia dot. placu budowy (BaustellV)

Tabela 2.1.1

2.1.2 Oddanie do eksploatacji (rozpoczęcie regularnej eksploatacji) elektrowni wiatrowych należy zgłosić następującym instytucjom, uwzględniając przewidziane terminy, udzielając informacji czy przedkładając konieczne dokumenty:

instytucja	termin zgłoszenia przed rozpoczęciem eksploatacji	informacje czy konieczne dokumenty
Ministerstwo Gospodarki, Infrastruktury, Turystyki i Pracy Meklemburgii-Pomorza Przedniego Ref. 630 19048 Schwerin	4 tygodnie (najpóźniej po wybudowaniu)	sygnatura akt: VIII-623-00000-2020/224 (24-2/2353-1a) <ul style="list-style-type: none"> • nr opracowania DFS: MV-10225 c-1, c-2, c-3 • nazwa lokalizacji: • rodzaj przeszkody lotniczej: • współrzędne geogr. lokalizacji elektrowni wiatrowej wg stopni, min. i sek. w WGS 84: • wysokość szczytu budowli w m nad ziemią: • wysokość szczytu budowli w m nad NN [System wysokości: DHHN 92]: • rodzaj oznaczenia dziennego i nocnego (opis): • podanie osoby do kontaktu z numerem tel. miejsca, które zgłasza awarię oznaczenia nocnego czy jest odpowiedzialne za naprawę <p>Należy podkreślić odstępstwa od zgłoszenia rozpoczęcia budowy. (informacje przestać najlepiej mailem do: lufffahrtbehorde@em.mv-regierung.de)</p>

Państwowy Urząd Rolnictwa i Środowiska Powiat Pojezierze Meklemburskie Wydział 51 Neustrelitzer Str. 120 17033 Neubrandenburg	14 dni	sygnatura akt: StALU MS 51 571/1669-1/2020 <ul style="list-style-type: none"> • kopia zgłoszenia rozpoczęcia eksploatacji w powiecie Vorpommern-Greifswald • stan realizacji Postanowień dodatkowych (porównaj post. dod. 2.1.3) • Koncepcja wyłączenia Rzucanie cienia (porównaj post. dod. 2.3.2.1)
Powiat Vorpommern-Greifswald Starosta Urząd Budownictwa, Ochrony Przyrody i Ochrony Zabytków Planowanie przestrzenne/Ochrona zabytków An der Kürassierkaserne 9 17309 Pasewalk	14 dni	sygnatura akt: 05738-21-44 <ul style="list-style-type: none"> • zgłoszenia rozpoczęcia eksploatacji (§ 82 ust. 2 Krajowego prawa budowlanego Mekl.-Pomorza Przedniego (LBauO M-V)) • Oświadczenie kierownika budowy, że przedsięwzięcie budowlane zostało zrealizowane zgodnie z publicznym prawem budowlanym, obowiązującymi przepisami techniczno-budowlanymi oraz zatwierdzoną dokumentacją budowlaną (§ 56 ust. 1 Krajowego prawa budowlanego Mekl.-Pomorza Przedniego)

Tabela 2.1.2

2.1.3 Wyniki badań czy testów i dowody, jak również stan realizacji postanowień dodatkowych wymienionych w niniejszej decyzji należy przygotować i przechowywać do rozpoczęcia budowy czy próby uruchomienia synoptycznie w formie tabel i na żądanie właściwego urzędu nadzoru mu przekazać. Rozpoczęcie budowy jest zabronione do chwili udzielenia pisemnego pozwolenia na budowę przez StALU MS.

Po powiadomieniu o planowanym rozpoczęciu eksploatacji elektrowni wiatrowej StALU MS z udziałem organów publicznych, zaangażowanych w procedurę wydawania zezwoleń przeprowadzi kontrolę urzędową, czy zostały spełnione wymagania dotyczące pozwolenia na uruchomienie (kontrola urządzeń). Koordynacja terminu wymienionej kontroli nastąpi przez StALU MS.

Do momentu przeprowadzenia kontroli urządzeń należy

- w sposób ukierunkowany przygotować stan realizacji postanowień dodatkowych (patrz ustęp 1 Postanowień dodatkowych),
- przedłożyć żądane dowody właściwym urzędom nadzoru oraz
- dzięki próbom (jak np. test ochrony przeciwpożarowej / test statyki) usunąć znane wady.

Eksplatacja może nastąpić dopiero po pisemnym zatwierdzeniu przez StALU MS. Warunkiem tego zatwierdzenia jest to, że podczas urzędowej kontroli urządzeń nie wykryto żadnych istotnych usterek/wad czy, że istotne usterki/wady wykryte podczas kontroli urządzeń zostały wyraźnie usunięte. Dopiero wtedy, gdy jeden z obu wymienionych stanów faktycznych będzie znany StALU MS, w terminie tygodnia nastąpi pisemne zatwierdzenie uruchomienia.

- 2.1.4 Przedeksploatacyjna faza nastawcza (eksploatacja próbna) nie podlega regulacji z cyfry 2.1.3. Obejmuje czasowo ograniczone uruchomienie elektrowni wiatrowych. Fazę nastawczą ustala się na max. 300 godzin pracy każdej elektrowni wiatrowej i poza tym podlega ograniczeniom eksploatacyjnym określonym w niniejszej decyzji.

Każdą przedeksploatacyjną fazę nastawczą elektrowni wiatrowej (patrz poprzedni akapit) należy zgłosić StALU MS tydzień wcześniej. W zgłoszeniu podać należy:

- cel każdego uruchomienia
- czas danego uruchomienia
- zamierzany czas trwania danego uruchomienia

Czas trwania każdego przedeksploatacyjnego uruchomienia należy w sposób ciągły zaprotokołować.

Jeżeli w terminie 4 tygodni od zgłoszenia zamierzanego uruchomienia łącznie z przekazaniem koniecznych w tym celu dokumentów nadal nie odbyły się kontrole eksploatacyjne, czy brak jest pisemnych potwierdzeń organu wydającego zezwolenie a odpowiedzialność za to ponosi organ wydający zezwolenie, wolno uruchomić elektrownie wiatrowe.

- 2.1.5 Egzemplarz dokumentu czy kopię niniejszej decyzji o pozwoleniu należy przechowywać tak, by w każdej chwili możliwe było przedłożenie przedstawicielom organu nadzorczego i powołanym przez nich rzeczoznawcom lub innym właściwym instytucjom i osobom przez nie uprawnionym.
- 2.1.6 Na wieży każdej elektrowni wiatrowej celem oznakowania urządzenia umieścić należy numer serii producenta oraz widoczny dla każdego szyld, na którym podany zostanie operator urządzenia oraz osoba do kontaktu wraz z numerem telefonu.
- 2.1.7 O zmianie operatora czy sprzedaży elektrowni wiatrowej sprzedający winien niezwłocznie, bez potrzeby zachowania formy, pisemnie poinformować organ wydający pozwolenie, organ nadzoru jak również właściwy lokalny urząd nadzoru budowlanego.

- 2.1.8 Nieprawidłowe działanie/zakłócenia i inne odstępstwa od zezwolonego sposobu działania, w szczególności takie, które mogą prowadzić do negatywnego wpływu na środowisko, winny być niezwłocznie zgłaszane organowi nadzorcemu.
- 2.1.9 Pozwolenie na elektrownię wiatrową wygasa cztery lata po udzieleniu, jeśli do tego czasu nie nastąpiło uruchomienie. Nie ma to wpływu na terminy innych uwzględnionych zezwoleń (np. pozwolenia na budowę zgodnie z § 73 LBauO M-V).
- 2.1.10 Pod koniec okresu eksploatacji wynoszącego 25 lat należy przedstawić organowi wydającemu zezwolenia stosowny dowód, że zagwarantowano prawidłowe dalsze działanie wszystkich elektrowni wiatrowych. Jeśli nie będzie możliwe przedstawienie takiego dowodu, dalsza eksploatacja jest niedozwolona. Jeśli spełnione są wymagania § 18 BImSchG (wygaśnięcie pozwolenia) rozbiórka musi zostać przeprowadzona zgodnie z wytycznymi z 2.2.1 niniejszej decyzji. Decydującym momentem jest urzędowe dopuszczenie eksploatacji urządzeń.
- 2.2 Postanowienia dodatkowe z zakresu prawa budowlanego i prawa porządkowego w celu utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego**
- 2.2.1 Realizację planowanego przedsięwzięcia można rozpocząć dopiero wówczas, gdy we właściwym niższym organie nadzoru budowlanego powiatu Vorpommern-Greifswald złożone zostanie zabezpieczenie w formie bezterminowego, bezpośrednio egzekwowalnego i nieodwołalnego poręczenia bankowego w wysokości **1.299.000,00 Euro** celem zagwarantowania **obowiązku rozbiórki** według § 35 ust. 5 BauGB. Środek zabezpieczający musi być dostępny w przypadku ewentualnej niewypłacalności, przy zmianie operatora i po trwałym zaprzestaniu użytkowania na rzecz powiatu Vorpommern-Greifswald i jego następcy prawnego.
- W przypadku trwałego zaprzestania działalności, całkowita rozbiórka urządzeń łącznie z usunięciem wszystkich uszczelnień gleby winna zostać przeprowadzona przez operatora urządzeń zgodnie z wytycznymi § 35 ust. 5 BauGB.
- Rozbiórka winna zostać zgłoszona przez operatora urządzeń właściwemu niższemu organowi nadzoru budowlanego, StALU MS oraz do rejestru głównych danych rynkowych Federalnej Agencji ds. Sieci.
- 2.2.2 Oświadczenie planisty konstrukcji nośnej dotyczące spełnienia kryteriów wymienionych w katalogu kryteriów (§ 14 ust. 2 w połączeniu z załącznikiem 2 do Rozporządzenia w sprawie dokumentacji budowlanej Meklemburgii-Pomorza Przedniego) wraz ze zgłoszeniem rozpoczęcia budowy inwestor zgodnie z § 72 ust. 9 Ustawy budowlanej Meklemburgii-Pomorza Przedniego (LBauO M-V) winien przedłożyć urzędowi nadzoru budowlanego.

2.2.3 Oświadczenie wg § 14 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie dokumentacji budowlanej Meklemburgii-Pomorza Przedniego sporządzającego dowód o sporządzeniu dokumentacji budowlanej dla potwierdzenia stabilności wraz ze zgłoszeniem rozpoczęcia budowy inwestor zgodnie z § 72 ust. 9 LBauO M-V winien przedłożyć urzędowi nadzoru budowlanego.

2.2.4 Kontrola nadzoru budowlanego w zakresie statyki oraz sporządzenie opinii turbulencji zgodnie z § 66 ust. 3 LBauO M-V zlecone zostają inżynierowi z zakresu statyki budowli. Zlecenia kontroli udziela niższy organ nadzoru budowlanego. Dopiero po uzyskaniu zgody kontrolującego inżyniera wolno rozpocząć budowę.

W związku z tym wystarczająco wcześnie, przed rozpoczęciem zaplanowanych działań budowlanych do kontroli przedłożyć należy w dwóch egzemplarzach dowody techniczno-budowlane (statyka/ochrona przeciwpożarowa) oraz jeden egzemplarz planu pozwoleń.

Adnotacje kontrolującego inżyniera zawarte w sprawozdaniach kontrolnych winny być przestrzegane podczas dalszego planowania i realizacji budowy.

2.2.5 Organowi nadzoru budowlanego zgodnie z § 53 ust. 1 LBauO M-V, § 72 ust. 9 oraz § 82 ust. 1 i 2 LBauO M-V pisemnie zgłosić należy:

- odpowiedzialnego za budowę kierownika budowy/kompetentną osobę,
- rozpoczęcie budowy,
- rozpoczęcie użytkowania.

2.2.6 W ramach nadzoru budowlanego zgodnie z § 81 ust. 2 LBauO M-V oraz § 17 ust. 5 BauPrüfVO M-V kontrolującego inżyniera z zakresu statyki budowli co najmniej 2 tygodnie wcześniej poinformować należy o:

- rozpoczęciu realizacji (rozpoczęciu budowy) i
- realizacji statycznych konstrukcji elementów budowlanych

Monitorowanie prac budowlanych pod kątem zgodności ze skontrolowanym dowodem stabilności odbywa się w sposób wrywkowy. Obowiązek monitorowania kierownika budowy zgodnie z § 56 ust. 1 LBauO M-V pozostaje przez to nienaruszony.

2.2.7 Sprawozdanie kontrolne nr: 11516-23-PI-3698-P1 sporządzone przez kontrolującego inżyniera dra inż. Jensa Upmeyera zostaje uznane za integralną część pozwolenia. Uwagi kontrolne pod punktem 14.2. należy wdrożyć w dalszych pracach planistycznych i budowlanych.

Monitorowanie prac budowlanych pod kątem ochrony przeciwpożarowej zlecone zostało ww. inżynierowi kontrolującemu. Konieczne kontrole należy z wyprzedzeniem czasowym uzgodnić z inżynierem kontrolującym - telefonicznie +49 (0)383128297-0 lub drogą mailową: office@pruefingenieure-brandschutz.de

W ramach nadzoru budowlanego zgodnie z § 81 ust. 2 LBauO M-V oraz § 27 ust. 1 zdanie 2 BauPrüfVO M-V kontrolującego inżyniera z zakresu ochrony przeciwpożarowej co najmniej 2 tygodnie wcześniej poinformować należy o:

- rozpoczęciu realizacji (rozpoczęciu budowy) i
- realizacji istotnych elementów, urządzeń i wyposażenia ochrony przeciwpożarowej

Monitorowanie prac budowlanych pod kątem zgodności ze skontrolowanym dowodem i koncepcją dot. ochrony przeciwpożarowej odbywa się w sposób wrywkowy. Obowiązek monitorowania kierownika budowy zgodnie z § 56 ust. 1 LBauO M-V pozostaje przez to nienaruszony.

- 2.2.8 Kierownik budowy/kompetentna osoba wraz ze zgłoszeniem zamierzanego rozpoczęcia użytkowania winien/winna złożyć oświadczenie, że przedsięwzięcie budowlane zostało zrealizowane zgodnie z publicznym prawem budowlanym, obowiązującymi przepisami techniczno-budowlanymi oraz zatwierdzoną dokumentacją budowlaną.
- 2.2.9 W celu rozpoczęcia użytkowania zgodnie z § 82 ust. 2 LBauO M-V organowi nadzoru budowlanego przedłożone muszą zostać następujące zaświadczenia:
- zaświadczenia kontrolujących inżynierów z zakresu ochrony przeciwpożarowej i statyki budowli, dzięki którym potwierdzone zostanie zgodne ze skontrolowanymi dowodami budowlano-technicznymi wykonanie prac budowlanych.
- 2.2.10 Przeprowadzanie kontroli okresowych przez rzeczoznawców winno następować zgodnie z rozdziałem 13 Rozporządzenia „Elektrownie wiatrowe, oddziaływania i dowody stabilności wieży i fundamentu“.
- Dokumentacja wyników kontroli okresowych musi być przechowywana przez operatora przez cały okres eksploatacji elektrowni wiatrowych.
- 2.2.11 Przed zamierzonym rozpoczęciem użytkowania zgodnie z § 46 LBauO M-V zaplanowana elektrownia wiatrowa winna zostać wyposażona w sterowane zapotrzebowaniem, odpowiadające aktualnemu stanowi techniki urządzenie do włączania w nocy, które jest aktywowane tylko wtedy, gdy zbliża się statek powietrzny.
- Zastosowane, sterowane zapotrzebowaniem oznaczenie nocne musi posiadać aktualnie ważne zezwolenie/aprobatę techniczną lub stosowne sprawozdanie kontrolne z badań przeprowadzonych przez właściwy ośrodek analiz/testów.
- 2.2.12 Na/w elektrowni wiatrowej zainstalować należy funkcjonujący system do wykrywania lodu. Funkcjonalność winna zostać wykazana przed uruchomieniem.

- 2.2.13 Zgodnie z § 11 ust. 3 LBauO M-V na placu budowy inwestor trwale i tak, by był widoczny z drogi publicznej musi ustawić/umieścić szyld ze stosownymi informacjami, które muszą zawierać nazwę przedsięwzięcia budowlanego oraz nazwiska i adresy autora projektu, kierownika budowy oraz wykonawców stanu surowego.
- 2.2.14 Odpowiednio z § 72 ust. 8 LBauO M-V należy przeprowadzić tycznie wraz z oznaczeniem wysokości.
- 2.2.15 Wraz ze zgłoszeniem zamierzanego podjęcia użytkowania według § 82 ust. 2 LBauO M-V inwestor winien przedłożyć urzędowi nadzoru budowlanego zaświadczenia kontrolujących inżynierów oraz uznanych przez nadzór budowlany rzeczoznawców, dzięki którym potwierdzone zostanie zgodne ze skontrolowanymi dowodami budowlano-technicznymi wykonanie prac budowlanych.

2.3 Postanowienia dodatkowe wg prawa kontroli imisji

2.3.1 Imisja dźwięku

- 2.3.1.1 Maksymalna dopuszczalna wartość emisji pochodzącej z elektrowni wiatrowej typu GE 5.5-158, o wysokości piasty 161 m w lokalizacji Ramin została ustalona na poziomie mocy akustycznej $L_{e,max} = 107,7$ dB(A) (łącznie z niepewnością danych dot. emisji zgodnie z cyfrą 3b) i 3c) uwag LAI).
- 2.3.1.2 Imisje dźwięku pochodzące z trzech elektrowni wiatrowych typu GE 5.5-158 o wysokości piasty 161 m, w lokalizacji Ramin na/w całym obszarze oddziaływania nie mogą przyczyniać się do niedopuszczalnego przekroczenia wartości orientacyjnych imisji zgodnie z nr 6 Instrukcji technicznej dotyczącej ochrony przed hałasem.

W odniesieniu do odpowiednich lokalizacji imisji (wg opinii dot. dźwięku/odgłosów) obowiązują w szczególności następujące wartości imisji cząstkowej (częściowy poziom oceny obciążenia dodatkowego) dla okresu oceny „noc”.

• IO B Bismark, Grenzdorf 7	42 dB(A)
• IO C Bismark, Grenzdorf 4	43 dB(A)
• IO E Neu Grambow, Dorfstraße 12	33 dB(A)
• IO H Gellin, Gellin 22	40 dB(A)
• IO I Gellin, Gellin 18	40 dB(A)
• IO J Gellin, Sanierungshaus	40 dB(A)
• IO O Grambow, Sandweg 17	31 dB(A)

- 2.3.1.3 Elektrownie wiatrowe typu GE 5.5-158 o wysokości piasty 161 m muszą zostać wyłączone z eksploatacji w okresie oceny „noc” do czasu zweryfikowania zgodności pomiarów z maksymalną dopuszczalną wartością emisji określoną w punkcie 2.3.1.1 aktualnie obowiązującej wersji Wytycznych technicznych dla elektrowni wiatrowych. W przypadku jakichkolwiek odchyień w widmie emisji, należy również przedstawić dowód matematyczny, że odchylenia te nie powodują, że poziomy znamionowe wynikające z działania elektrowni wiatrowych przekraczają częściowe

poziomy znamionowe określone w pkt 2.3.1.2. Rozpoczęcie nocnej eksploatacji elektrowni wiatrowych wymaga wyraźnego potwierdzenia przez organ wydający pozwolenia.

- 2.3.1.4 Tryby pracy elektrowni wiatrowych muszą zostać zarejestrowane przy użyciu technologii sterowania. W tym celu parametry mocy wyjściowej w kilowatach i prędkości wirnika na minutę muszą być rejestrowane i zapisywane jako 10-minutowe wartości średnie. Ponadto w sposób ciągły rejestrowane muszą być prędkość i kierunek wiatru. Protokoły należy przechowywać przez okres 12 miesięcy. Dowód faktycznego działania elektrowni wiatrowych musi zostać dostarczony organowi wydającemu pozwolenia po raz pierwszy 3 miesiące po uruchomieniu, a następnie na żądanie.
- 2.3.1.5 Najpóźniej 12 miesięcy po wybudowaniu elektrowni wiatrowych dla każdego trybu pracy i typu urządzenia za pomocą pomiarów, zgodnie z aktualnie obowiązującą wersją Wytycznych technicznych dla elektrowni wiatrowych sporządzić należy arkusz danych, który każdorazowo potwierdzi, że wybudowane urządzenie pod względem zasadniczych elementów, emisji dźwięku i sterowania jest zgodne z urządzeniem, na którym oparto planowanie akustyczne. Zasadniczo dowód można również przeprowadzić na identycznych w budowie urządzeniach.
- 2.3.1.6 W terminie miesiąca od uruchomienia elektrowni wiatrowych organowi wydającemu pozwolenia przedłożyć należy potwierdzenie placówki pomiarowej, że pomiary zostały zlecone, jeżeli do tego czasu za dowody nie mogą posłużyć odpowiednie sprawozdania z pomiarów przeprowadzonych przez osoby trzecie.

2.3.2 Imisja cienia

- 2.3.2.1 Przed uruchomieniem urządzeń należy dokonać pomiaru geodezyjnego **wszystkich** miejsc imisji dotkniętych oddziaływaniem cienia oraz nowo powstałych urządzeń (układ odniesienia ETRS 89 z odwzorowaniem UTM-układ stref 6°, poprzedzony strefą 33). Pomiary należy zaprotokołować (plan terenu).

Na podstawie tych danych z pomiaru należy opracować koncepcję wyłączenia i przedłożyć ją organowi wydającemu pozwolenia.

Operator winien w niej określić, dzięki którym środkom ograniczającym eksploatację zagwarantowana zostanie zgodność z wartościami meteorologicznego czasu trwania zacienienia (= rzeczywisty czas trwania cienia) wynoszącymi 8 godzin rocznie i 30 minut dziennie we wszystkich lokalizacjach imisji. W szczególności koncepcja wyłączenia musi wskazywać lokalizację i zasięg przestrzenny zaprogramowanych punktów imisji, lokalizacje elektrowni wiatrowych i zaprogramowane czasy wyłączenia.

- 2.3.2.2 Aby zapewnić zgodność z postanowieniami dodatkowymi wymienionymi w części A nr 2.3.2.1, przed uruchomieniem producent urządzenia musi

przedstawić oświadczenie przedsiębiorcy-specjalisty, które pokazuje, w jaki sposób w przypadku uderzenia cienia wyłączenie w odniesieniu do danego miejsca emisji jest technicznie sterowane przez maszynę.

- 2.3.2.3 Uzyskane dane dotyczące czasu nasłonecznienia i czasu wyłączenia powinny być dokumentowane przez jednostkę sterującą przez co najmniej 12 miesięcy.
- 2.3.2.4 Protokół okresów wyłączenia należy przedłożyć po raz pierwszy 6 miesięcy po oddaniu do eksploatacji, a następnie na żądanie właściwego organu.

2.4 Postanowienia dodatkowe wg prawa lotniczego

Oznakowanie dzienne i nocne musi być wykonane zgodnie z ogólnym przepisem administracyjnym rządu federalnego w sprawie oznakowania przeszkód lotniczych na wszystkich elektrowniach wiatrowych w następujący sposób:

2.4.1 Oznakowanie dzienne

- 2.4.1.1 Łopaty wirnika elektrowni wiatrowej należy wykonać w kolorze białym lub szarym; w obszarze zewnętrznym muszą być oznaczone 3 kolorowymi polami o długości 6 m każde [a) zaczynając od zewnątrz 6 m pomarańczowe – 6 m białe – 6 m pomarańczowe lub b) zaczynając od zewnątrz 6 m czerwone - 6 m białe lub szare - 6 m czerwone]. W tym celu należy stosować kolory biały drogowy (RAL 9016), szary biały (RAL 9002), jasnoszary (RAL 7035), szary agatowy (RAL 7038), pomarańczowy drogowy (RAL 2009) lub czerwony drogowy (RAL 3020). Dozwolone jest stosowanie odpowiednich kolorów fluorescencyjnych.
- 2.4.1.2 Ze względu na planowaną wysokość elektrowni wiatrowych wynoszącą ponad 150 m nad ziemią, gondola musi być wyposażona w pomarańczowy lub czerwony pasek o wysokości 2 m wokół tylnej części w połowie wysokości gondoli. Pasek ten może być przerywany elementami graficznymi i/lub ze względów konstrukcyjnych; elementy graficzne mogą zajmować maksymalnie jedną trzecią powierzchni danej strony gondoli.
- 2.4.1.3 Maszt musi być wyposażony w kolorowy pierścień o wysokości 3 m w kolorze pomarańczowym lub czerwonym, zaczynający się na wysokości 40 ± 5 m nad ziemią. W przypadku masztów kratowych pas ten musi mieć wysokość 6 metrów. Oznaczenie może być przesunięte z przyczyn technicznych lub ze względu na warunki lokalne

2.4.2 Oznakowanie nocne

- 2.4.2.1 Na dachu gondoli elektrowni wiatrowej należy umieścić nocne oznakowanie w postaci czerwonego światła przeszkodowego lub czerwonego światła przeszkodowego (o rozszerzonej specyfikacji). W przypadku zastosowania oznakowania nocnego sterowanego zapotrzebowaniem (ONSZ) oznakowanie nocne należy połączyć z trwale aktywowanym oznakowaniem w podczerwieni (na dachu gondoli).

- 2.4.2.2 Przy maszcie elektrowni wiatrowej, w połowie wysokości między podłożem a oznakowaniem nocnym należy zainstalować poziom oświetlenia przeszkodowego składający się ze świateł przeszkodowych (o rozszerzonej specyfikacji). O ile jest to konieczne ze względów technicznych, ustawienie poziomego oświetlenia na maszcie może być odchyłone o maksymalnie 5 metrów w górę lub w dół. Z każdego kierunku muszą być widoczne co najmniej dwa światła przeszkodowe.
- 2.4.2.3 Należy zapewnić (np. poprzez podwojenie świateł), aby co najmniej jedno światło było widoczne z każdego kierunku, nawet gdy wirnik jest zatrzymany, a prędkość jest zsynchronizowana z częstotliwością migania.
- 2.4.2.4 Sygnalizacja nocna jest zawsze włączana przez wyłącznik zmierny, gdy oświetlenie spadnie poniżej progu przełączania wynoszącego od 50 do 150 luksów.
- 2.4.2.5 Pod warunkiem, że spełnione są wszystkie wymagania załącznika 6 do Ogólnego przepisu administracyjnego w sprawie oznakowania przeszkód lotniczych (AVV), a władze lotnicze wydały zgodę, może mieć miejsce zastosowanie ONSZ. Przed uruchomieniem ONSZ planowana instalacja wraz z dokumentami określonymi w załączniku 6 punkt 3 do AVV musi zostać przedłożona władzom lotniczym do zatwierdzenia. Po przeanalizowaniu okoliczności konkretnego przypadku władze lotnicze mogą stwierdzić, że działanie planowanego ONSZ zagrażałoby ruchowi lotniczemu i w grę wchodzi jedynie stałe oświetlenie.
- 2.4.2.6 Czerwone światła przeszkodowe lub czerwone światła przeszkodowe (o rozszerzonej specyfikacji) muszą być zainstalowane na dachu maszynowni w taki sposób, aby co najmniej jedno z nich zawsze było widoczne z każdego kierunku. W razie potrzeby światła należy zainstalować w dwóch egzemplarzach, z przesunięciem w każdym przypadku na dachu gondoli - w razie potrzeby na podpórce. Należy przy tym uwzględnić, że podwójne światła działają jednocześnie (zsynchronizowane miganie). Jednoczesne miganie jest konieczne, aby światła elektrowni wiatrowej podczas fazy migania nie zostały zasłonięte przez łopatę wirnika.
- 2.4.2.7 Sekwencja migania świateł musi zostać zsynchronizowana. Sekwencja zegara musi rozpocząć się o godzinie 00.00.00 sekund według UTC z dopuszczalnym przesunięciem zera ± 50 ms.
- 2.4.2.8 Jeśli źródło zasilania ulegnie awarii, system oświetlenia musi się automatycznie przełączyć na zapasowe źródło zasilania.
- 2.4.2.9 Jeśli jedno ze świateł przeszkodowych ulegnie awarii, musi nastąpić automatyczne przełączenie na zapasowe. W przypadku źródeł światła o bardzo długiej żywotności (np. diody LED) można zrezygnować z „redundantnego światła” z automatycznym przełączaniem, jeśli czas pracy jest rejestrowany a źródło światła jest wymieniane po osiągnięciu punktu z 5% prawdopodobieństwem awarii. W przypadku awarii światła przeszkodowego musi nastąpić zgłoszenie do operatora.

- 2.4.2.10 Na wypadek awarii podstawowego zasilania elektrycznego musi być dostępna koncepcja zasilania awaryjnego, która gwarantuje czas zasilania wynoszący co najmniej 16 godzin. Działanie świateł przeszkodowych musi być zawsze zapewnione do momentu przywrócenia zasilania elektrycznego. Czas trwania przerwy między awarią zasilania sieciowego a przełączeniem na zasilanie awaryjne nie może przekraczać 2 minut. Wymóg ten nie dotyczy oznakowania w podczerwieni.
- 2.4.2.11 Operator winien niezwłocznie usunąć wszelkie usterki oznakowania.
- 2.4.2.12 Zakłócenia świateł przeszkodowych, których nie można natychmiast usunąć, należy niezwłocznie zgłaszać do centrali **NOTAM** w Langen pod numer +49 (0)6103-707 5555 lub e-mailem notam.office@dfs.de Awaria oznakowania musi zostać usunięta tak szybko, jak jest to możliwe. Po usunięciu usterki należy niezwłocznie poinformować centralę NOTAM. Jeśli usunięcie usterki nie jest możliwe w ciągu 2 tygodni, centrum NOTAM i organ wydający pozwolenia muszą zostać ponownie poinformowane po upływie 2 tygodni.
- 2.4.2.13 Nominalne natężenie świateł przeszkodowych może zostać zredukowane w zależności od widoczności. W przypadku widoczności powyżej 5 km nominalne natężenie światła może zostać zredukowane do 30 %, a w przypadku widoczności powyżej 10 km do 10 %. Zredukowanie widoczności jest dopuszczalne jedynie w przypadku korzystania z meteorologicznych urządzeń do pomiaru widoczności uznanych przez Niemiecką Służbę Meteorologiczną (DWD). Dotrzymanie wymaganych nominalnych natężeń światła musi zostać wykazane. Instalacja, eksploatacja i pomiary widoczności muszą być przeprowadzane zgodnie z postanowieniami załącznika 4 do Ogólnego przepisu administracyjnego w sprawie oznakowania przeszkód lotniczych.
- 2.4.2.14 Wymagane w nałożonych obowiązkach oznakowania muszą być aktywowane i zasilane awaryjnie po osiągnięciu danej wysokości przeszkody.

2.4.3 Publikacja:

- 2.4.3.1 Elektrownia wiatrowa musi zostać opublikowana jako przeszkoda dla lotnictwa. Ze względów bezpieczeństwa inwestor

1. **co najmniej 6 tygodni przed rozpoczęciem budowy musi podać datę rozpoczęcia budowy a**
2. **najpóźniej 4 tygodnie po wybudowaniu ostateczne dane pomiaru w celu zainicjowania przyznania numeru ENR przez Niemieckie Służby Żeglugi Powietrznej (DFS) i ostatecznej publikacji.**

Zgłoszenie ostatecznych danych obejmuje następujące szczegóły:

- nr opracowania DFS: **MV-10225 c-1, c-2, c-3**
- nazwa lokalizacji:
- rodzaj przeszkody lotniczej:

- współrzędne geograficzne elektrowni wiatrowej wg stopni, min. i sek. w WGS 84:
- wysokość szczytu budowli w m nad ziemią:
- wysokość szczytu budowli w m nad NN [System wysokości: DHHN 92]:
- rodzaj oznaczenia dziennego i nocnego (opis):
- podanie osoby do kontaktu z numerem tel. miejsca, które zgłasza awarię oznaczenia nocnego czy jest odpowiedzialne za naprawę

Powiadomienia te należy składać pisemnie, podając sygnaturę akt

Az.: VIII-623-00000-2020/224 (24-2/2353-1a) do

Ministerstwa Gospodarki, Infrastruktury, Turystyki i Pracy
Meklemburgii-Pomorza Przedniego

**Ministerium für Wirtschaft, Infrastruktur, Tourismus und Arbeit
Mecklenburg-Vorpommern**

Ref. 630

19048 Schwerin

W celu zgłoszenia rozpoczęcia budowy możliwe jest pobranie formularza na stronie

<http://www.regierung-mv.de/Landesregierung/em/Service/Formulare-Luftfahrt>

2.4.4 Użycie żurawia budowlanego

Jeżeli budowa elektrowni wiatrowej wymaga użycia żurawia budowlanego, który przekracza wysokość 100 metrów nad ziemią, zgodnie z § 15 w połączeniu z § 14 ust. 1 LuftVG konieczna jest zgoda władz lotniczych. Do wniosku o udzielenie zgody zgodnie z prawem lotniczym potrzebne będą następujące informacje:

- plan sytuacyjny i współrzędne lokalizacji żurawia
- max. wysokość pracy żurawia w m nad ziemią i nad NN
- przybliżony czas stania

Inwestor z odpowiednim wyprzedzeniem przed rozpoczęciem budowy (co najmniej 14 dni wcześniej) musi złożyć wniosek w Ministerstwie Energii, Infrastruktury i Cyfryzacji Meklemburgii-Pomorza Przedniego

Ministerium für Energie, Infrastruktur und Digitalisierung
Mecklenburg-Vorpommern, Luftfahrtbehörde
19048 Schwerin

Podać należy symbol akt: VIII-623-00000-2020/224-001 (24-2/2353-1a)

W celu złożenia wniosku dot. dźwigu można użyć formularza

<http://www.regierung-mv.de/Landesregierung/em/Service/Formulare-Luftfahrt>

2.5 Bezpieczeństwo i higiena pracy oraz bezpieczeństwo techniczne

- 2.5.1 Jeżeli na placu budowy podczas planowania przedsięwzięcia budowlanego oraz wykonywania prac budowlanych pracować będą pracownicy kilku pracodawców, należy wyznaczyć odpowiedniego koordynatora, który wykona zadania zgodnie z § 3 ust. 2 i 3 Rozporządzenia dot. placu budowy (BaustellV). Zgodnie z § 2 ust. 2 BaustellV Krajowemu urzędowi ds. zdrowia i spraw społecznych (LAGuS M-V) najpóźniej dwa tygodnie przed utworzeniem placu budowy przekazać należy wcześniejsze powiadomienie zawierające informacje wg załącznika I do BaustellV.
(§§ 2, 3 Rozporządzenia dot. bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na placach budowy (Rozporządzenie dot. placu budowy (BaustellV))
- 2.5.2 Ze względu na szczególną lokalizację miejsc pracy przy elektrowniach wiatrowych, podział zadań i kolejność działań ratowniczych w przypadku ostrej choroby lub urazu (łańcuch ratunkowy) muszą być skoordynowane z właściwym centrum koordynacji ratunkowej czy urzędem porządku publicznego. Dotyczy to przede wszystkim
- dostępności i możliwość znalezienia urzędów,
  - ewent. pełnienia funkcji pilotażowej przez lokalną straż pożarną,
  - udostępnienia i zastosowania sprzętu ratowniczego oraz sprzętu chroniącego służby ratownicze przed upadkiem,
  - ewent. wspięcia się/wejścia na urządzenia przez służby ratownicze.
- Informacje dotyczące zabezpieczenia/przebiegu łańcucha ratunkowego należy udostępnić firmom pracującym przy urządzeniach w celu oceny niebezpieczeństwa/zagrożenia przed rozpoczęciem działań.
(§ 3 Rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa przemysłowego (BetrSichV))
- 2.5.3 Instrukcja montażu musi być dostosowana do lokalnych warunków. Z instrukcji montażu wynikać muszą między innymi następujące informacje:
- działania zapewniające nośność i stabilność budowli i jej części – również podczas poszczególnych etapów montażu,
  - działania mające na celu utworzenie miejsc pracy i dostępu do nich,
  - działania zapobiegające upadkowi lub poślizgnięciu się pracowników podczas montażu,
  - działania zapobiegające spadaniu przedmiotów,
  - ogólne rysunki lub szkice przedstawiające stanowiska pracy, które mają być zapewnione oraz ich punkty dostępu.
- (§§ 4,5 i 6 BetrSichV w połączeniu z załącznikiem 1, §§ 4,5 DGUV Przepis 38 "Prace budowlane")
- 2.5.4 W przypadku pomocy wejścia/wspięcia się spełnione muszą zostać wymogi kontroli przed eksploatacją oraz kontroli okresowych. Zgodność WE musi

zostać wykazana przed uruchomieniem elektrowni wiatrowej.

(§§ 15 i 16 BetrSichV; § 4 Rozporządzenia w sprawie maszyn (9. ProdSV))

- 2.5.5 Podczas realizacji prac budowlanych związanych z budową urządzenia spełnić należy wymagania DGUV Przepis 38 "Prace budowlane". Pracami budowlanymi musi kierować odpowiednio wykwalifikowany przełożony. Do przeprowadzenia prac montażowych, na placu budowy musi być dostępna pisemna instrukcja montażu, zawierająca konieczne informacje dotyczące bezpieczeństwa. Podczas wykonywania wykopu i rowów należy przestrzegać wymagań normy DIN 4124 „Zbocza/spadki, obudowy, szerokość przestrzeni roboczej”. (DGUV Przepis 38 "Prace budowlane", DIN 4124 „Zbocza/spadki, obudowy, szerokość przestrzeni roboczej")
- 2.5.6 Lokalizacje elektrowni wiatrowych muszą być przygotowywane, utrzymywane, obsługiwane i zarządzane w taki sposób, aby podczas montażu, demontażu i prac konserwacyjnych dostępne było wystarczająco stabilne i równe miejsce parkingowe - szczególnie dla niezbędnego sprzętu do podnoszenia. (§§ 3, 4 Ustawa o ochronie pracy (ArbSchG))
- 2.5.7 Montaż elektrowni wiatrowych musi być zaplanowany i przeprowadzony zgodnie z wymogami instrukcji instalacji producenta elektrowni wiatrowej.
- Ciągi komunikacyjne (dostęp do urządzenia), drogi ewakuacyjne oraz wyjścia awaryjne muszą być zawsze wolne, aby można było z nich w każdej chwili skorzystać. (§ 4 ust. 4 Rozporządzenie w sprawie miejsca pracy (ArbStättV) w połączeniu z załącznikiem nr 1.8 ArbStättV)
- 2.5.8 Elektrownie wiatrowe mogą zostać przekazane operatorowi dopiero wówczas, gdy spełniają podstawowe wymogi bezpieczeństwa i higieny pracy określone w Ustawie o bezpieczeństwie produktów. W szczególności zwraca się uwagę na wymagania Rozporządzenia Maszynowego w odniesieniu do
- oznakowania CE,
  - deklaracji zgodności WE,
  - instrukcji obsługi,
  - dokumentacji technicznej
- oraz Rozporządzenia w sprawie udostępniania na rynku środków ochrony indywidualnej. (§ 3 Ustawy o bezpieczeństwie produktów (ProdSG); Rozporządzenie Maszynowe (9. ProdSV); Rozporządzenie (UE) 2016/425 w sprawie udostępniania na rynku środków ochrony indywidualnej)

2.6 Ochrona przyrody i ochrona gatunków

2.6.1. Ekologiczny nadzór budowy

Na okres budowy, przed jej rozpoczęciem należy wyznaczyć ekologicznego inspektora nadzoru budowlanego (ÖBB). Nadzór powinno przejąć uznane specjalistyczne biuro lub uznana kompetentna osoba. Dowód udzielenia

zamówienia należy przedłożyć właściwemu organowi specjalistycznemu (wydział 45 – StALU MS) przed rozpoczęciem budowy. Przebieg prac budowlanych należy udokumentować (protokoły, zdjęcia). Dokumentować należy zdarzenia powodujące szkody. Protokół z ekologicznego nadzoru budowy z dokumentacją działań w formie słownej i graficznej należy bez wezwania przekazywać co tydzień do wydziału 45 StALU MS. W przypadku wystąpienia szkód, ekologiczny nadzór budowy musi opracować odpowiednie środki kompensacyjne i uzgodnić je z wydziałem 45 StALU MS.

Ekologicznemu inspektorowi nadzoru budowlanego należy zapewnić stały dostęp do placu budowy, przed rozpoczęciem przedsięwzięcia budowlanego przedłożyć harmonogram budowy i plan zagospodarowania placu budowy a wszelkie zmiany w tych planach w odniesieniu do kwestii środowiskowych z nim uzgodnić.

Następującym działaniom i pracom budowlanym musi towarzyszyć ekologiczny inspektor nadzoru budowlanego:

- stawianie i kontrolowanie ogrodzeń ochronnych dla płazów i gadów
- kontrola czasu budowy z ewent. zastosowaniem środków odstrasżających małe ptaki i płazy, jeśli jest to konieczne
- tworzenie i realizowanie środków kompensacyjnych i zapobiegawczych
- obniżenie poziomu wód gruntowych i zrzut odpompowanej wody
- usunięcie wszystkich tymczasowych obszarów budowy i ochrona gleby

2.6.2 Ochrona roślin zdrewniałych

W celu zachowania populacji drzew należy przestrzegać postanowień Wytycznych dotyczących budowy dróg - część: Ochrona krajobrazu (RAS-LP), rozdział 4: Ochrona drzew, roślinności i zwierząt podczas prac budowlanych (RAS-LP 4 wydanie 1999, FGSV nr 293/4) oraz normy DIN 18920 dotyczącej „Ochrony drzew, roślinności i obszarów roślinnych podczas prac budowlanych”.

2.6.3 Przcinywanie roślin zdrewniałych

Jeżeli w indywidualnych i wyjątkowych przypadkach, w okresie od 1.10 do 28.02 konieczne będzie przycięcie drzew i krzewów, drzewa i krzewy będą mogły być przycięte wyłącznie w porozumieniu z wydziałem 45 StALU MS i ekologicznym inspektorem nadzoru budowlanego. Jeśli przycięcie będzie konieczne poza prawnie przewidzianym okresem (§ 39 (5) nr 2 BNatschG), poprzez wcześniejszą kontrolę konieczne będzie wykluczenie wpływu na ochronę gatunków oraz przedłożenie stosownych dowodów wydziałowi 45 StALU MS.

Jeśli na drzewie/drzewach, na których prowadzone są prace podczas ścinki zostaną znalezione zajęte miejsca lęgowe i siedliska zwierząt chronionych (np. dziuple dzięciołów, letnie schronienia nietoperzy, gniazda szerszeni, odchody owadów itp.), prace na danym drzewie/drzewach będą musiały zostać przerwane, a wydział 45 StALU MS natychmiast poinformowany. On określi dalsze kroki, ewentualnie odbiegające od udzielonego zwolnienia.

2.6.4 Wpis do katastru kompensacyjnego

Środki kompensacyjne i zastępcze określone zgodnie z § 15 BNatSchG w niniejszym pozwoleniu oraz wykorzystywane w tym celu powierzchniowo w terminie 6 miesięcy od udzielenia pozwolenia winny zostać zgłoszone w całości drogą elektroniczną organowi wydającemu pozwolenie (ÖkoKtoVO M-V §13). W tym celu konieczne są dane wg wykazu kompensacji M-V. Należy wykorzystać informacje z potwierdzonego planu towarzyszącego ochrony krajobrazu / koncepcji interwencji i kompensacji oraz skorzystać z elektronicznego interfejsu wprowadzania danych, udostępnionego przez Krajowy Urząd Środowiska, Ochrony Przyrody i Geologii Meklemburgii-Pomorza Przedniego (LUNG M-V) w Güstrow. W tym celu należy skontaktować się z LUNG M-V, aby uzyskać dane dostępu.

LUNG M-V stworzy konto użytkownika dla inwestora/biura planowania. Właściwym partnerem do kontaktu w LUNG M-V jest wydział 200, telefon: +49 (0)385 / 588-64000 lub poststelle@lung.mv-regierung.de

Wpis w określonym terminie przez stronę odpowiedzialną za oddziaływanie jest konieczny - niezależnie od faktycznego wykorzystania pozwolenia i realizacji środków kompensacyjnych. W polu „Datenherr pan danych” wpisać należy skrót nazwy organu wydającego pozwolenie.

2.6.5 Regulacje w sprawie okresu budowy dotyczące małych ptaków

- a) W celu ochrony małych ptaków obowiązuje okres budowy od 01.03 do 30.09. (środek aV1 wg LBP z dnia 27.02.2023 r.). Jeśli budowa ma się odbyć poza tym okresem, alternatywny okres budowy może zostać uzgodniony z wydziałem 45 StALU MS. Zapobiegawczo należy oczyścić cały plac budowy, aby zapobiec osiedleniu się i tworzeniu zagrożenia dla ptaków gniazdujących na ziemi. Wykluczyć należy wystąpienie stanów/sytuacji zakazanych a dowód na to, sporządzony w oparciu o wypowiedzi rzeczoznawców musi zostać przedłożony krótko przed planowanym rozpoczęciem budowy wydziałowi 45 StALU MS w celu zbadania i potwierdzenia. W porozumieniu z ekologicznym nadzorem budowlanym należy wdrożyć odpowiednie środki, jak na przykład aktywne środki odstrasżające (porównaj środek aV2 wg LBP z dnia 27.02.2023 r.).
- b) W porozumieniu z ÖBB, szczególnie w okresie spoczynku prac budowlanych między 01.03 a 31.08 należy zapobiec osiedleniu się ptaków na polu budowy oraz powierzchniach będących jej zapleczem za pomocą odpowiednich środków unikających i odstrasżających.
- c) Przed wznowieniem prac budowlanych po dłuższej przerwie budowlanej między 01.03 a 31.08 pole budowy oraz powierzchnie będące jej zapleczem winny zostać przeszukane przez ÖBB pod kątem zajętych gniazd. Zajęte gniazda winny być chronione.

W przypadku utraty miejsc schronienia należy utworzyć zastępcze, by w kontekście przestrzennym zachować funkcję ekologiczną dotkniętych łągowisk i miejsc odpoczynku. Lokalizacje miejsc schronienia muszą zostać wyznaczone w porozumieniu z właściwym organem ochrony przyrody. Uwolnione zwierzęta muszą zostać odpowiednio uratowane i przeniesione.

2.6.6 Ukształtowanie podstawy masztu

Atrakcyjność siedlisk u podstawy masztu musi zostać zmniejszona, aby w bezpośrednim sąsiedztwie elektrowni wiatrowych zmniejszyć efekt przyciągania gatunków zagrożonych kolizją. Należy zrezygnować z roślinności o krótkiej trawie, ugorów i użytków zielonych przeznaczonych do koszenia.

2.6.7 Kompensacja, równowaga naturalna, eko-konto

Z konta ekologicznego VG-019 „Ponowne nawodnienie doliny Gelliner Bruch“ na rzecz przedsięwzięcia (AST 1668) dokonać należy odpisu łącznie **143.044,04 m² KFÄ** (ekwiwalent powierzchni kompensacji). Osiem tygodni po otrzymaniu pozwolenia na budowę, najpóźniej przed rozpoczęciem budowy, podmiot odpowiedzialny za przedsięwzięcie winien przedłożyć StALU MS, wydziałowi 45 dowód, że niezbędne ekwiwalenty powierzchni kompensacji (protokół obciążenia) zostały przejęte z wyżej wymienionego eko-konta.

2.6.8 Kompensacyjna ochrona gatunkowa - kania ruda

Po zmianie na § 6 Ustawy o zapotrzebowaniu na obszary energii wiatrowej (WindBG) w przypadku braku stosownych i proporcjonalnych środków nie jest konieczne postanowienie wyjątkowe wg § 45 ust. 7 BNatSchG.

Ponieważ rzeczoznawca nie przewiduje żadnych działań mających na celu ochronę gatunku kani rudej (kania ruda 1), podmiot odpowiedzialny za przedsięwzięcie w okresie eksploatacji elektrowni wiatrowych będzie musiał dokonywać corocznej płatności pieniężnej na działania w ramach federalnych programów wsparcia gatunków.

Roczna kwota wg § 6 WindBG wygląda następująco:¹

urządzenie	WEA LH RA F2	WEA LH RA F3
rachunek	450 € x 5,5 MW	450 € x 5,5 MW
kwota (roczna)	2.475 €	2.475 €

Po udzieleniu pozwolenia przez Federalne Ministerstwo Środowiska, Ochrony Przyrody Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Konsumentów (BMUV) decyzja dotycząca kosztów zostanie doręczona posiadaczowi pozwolenia.

¹Organ wydający pozwolenie natychmiast po udzieleniu pozwolenia przekazuje decyzję drogą elektroniczną w formacie pdf do Federalnego Ministerstwa Środowiska, Ochrony Przyrody, Bezpieczeństwa Jądrowego i Ochrony Konsumentów (BMUV) a BMUV przekazuje płatnikowi informacje o płatności (numer konta, kod płatności i kod dofinansowania).

2.6.9 Wyłączenie turbin wiatrowych zależne od prac polowych/rolnych

Ponieważ grunty orne w fazie uprawy stanowią krótko atrakcyjne obszary żerowania dla ptaków drapieżnych, jeśli koszenie, żniwa lub orka są przeprowadzane w promieniu 250 m od elektrowni wiatrowej, jest ona wyłączana, aby zapobiec potencjalnym kolizjom.

Wyłączeń WEA LH RA F1, WEA LH RA F2 i WEA LH RA F3 należy dokonać w okresie od 01.04. bis 31.08 w porze dziennej od wschodu do zachodu słońca w dniach, w których rozpoczęto wyżej wymienione działania, przez co najmniej 48 godzin po zakończeniu zdarzeń związanych z gospodarką rolną. Wyłączenia dotyczą działek gruntowych 10, 9 i 21 pola 109 w obrębie Bismark.

Czasy wyłączenia muszą zostać udokumentowane i przekazane do wydziału 45 StALU MS do 31.10 danego roku.

2.6.10 Ochrona mrówek leśnych

W celu ochrony potencjalnych gniazd mrówek leśnych, wiosną, przed rozpoczęciem prac budowlanych, w porozumieniu z ÖBB, na obszarze budowy (w szczególności w obszarze dróg leśnych) należy przeprowadzić kontrolę istniejących gniazd, a istniejące gniazda oznaczyć.

Wynik kontroli należy niezwłocznie zgłosić wydziałowi 45 StALU MS w celu ustalenia dalszego postępowania.

2.6.11 Środek unikający w celu ochrony gadów wędrownych

Aby chronić gady, prace budowlane muszą być prowadzone poza okresem ich migracji. Prace budowlane mogą być prowadzone wyłącznie w okresie od 15.10 do 28.02 (środek aV8 wg LBP z dnia 27.02.2023 r.).

Jeśli budowa ma się odbyć poza tym okresem, alternatywny okres budowy może zostać uzgodniony z wydziałem 45 StALU MS.

Wykluczyć należy wystąpienie stanów/sytuacji zakazanych a dowód na to, sporządzony w oparciu o wypowiedzi rzeczoznawców musi zostać przedłożony krótko przed planowanym rozpoczęciem budowy wydziałowi 45 StALU MS w celu zbadania i potwierdzenia. W porozumieniu z ÖBB i wydziałem 45 StALU MS należy zrealizować odpowiednie środki, takie jak rampy przy rowach i wykopach oraz ogrodzenia dla płazów.

Przed wzniesieniem ogrodzeń ochronnych dla gadów konieczne jest poczynienie dokładnych ustaleń między ÖBB a właściwym organem ochrony przyrody. Ogrodzenia ochronne winny zostać wzniesione zgodnie ze środkiem „aV8” (LBP, stan: 27.02.2023 r.) na/w obszarze drogi dojazdowej czy wokół placu budowy elektrowni wiatrowej LH F3.

Ogrodzenia ochronne w porozumieniu z ÖBB muszą zostać skontrolowane i udokumentowane przez doświadczony personel specjalistyczny, wszelkie znalezione zwierzęta muszą zostać zebrane i wypuszczone w siedlisku zastępczym działania „ACEF2” (LBP, stan: 27.02.2023 r.).

W celu ochrony gadów, ścieżka polna przebiegająca na południe, równoległe do planowanej elektrowni wiatrowej LH RA F3, w tym obszar obrzeża, musi zostać wyznaczona jako obszar tabu. Przez cały okres budowy po obszarze tym nie wolno będzie ani jeździć ani używać go jako miejsca składowania. Obszar tabu w porozumieniu z ekologicznym nadzorem budowy (ÖBB) należy wyraźnie oznakować, sprawdzić i niezwłocznie zgłosić wydziałowi 45 StALU MS. Funkcjonalność środka przez cały okres trwania środka musi być regularnie sprawdzana przez ÖBB.

2.6.12 Działania mające na celu ochronę nietoperzy

W celu ochrony nietoperzy zdefiniowano ogólne czasy wyłączenia elektrowni wiatrowych LH RA F1 – LH RA F3:

- od 01.05. do 30.09.
- na godzinę przed zachodem słońca do wschodu słońca
- przy prędkości wiatru $<6,5$ m/s na wysokości gondoli i przy opadach <2 mm/h

Po wybudowaniu elektrowni wiatrowej, w ciągu pierwszych dwóch lat eksploatacji ryzyko kolizji w danym miejscu można zarejestrować i ocenić za pomocą akustycznego monitorowania wysokości w obszarze gondoli elektrowni wiatrowej LH RA F1.

W ciągu pierwszych dwóch lat monitoring musi być prowadzony w okresie od 01.04. do 31.10. (od godziny 13:00 do godziny 7:00 następnego dnia). Zamontowanie, doglądanie skrzynki nasłuchowej, analiza nagrań oraz ocena wyników muszą zostać przeprowadzone zgodnie z aktualnym stanem wiedzy przez weryfikowalnie wykwalifikowanego rzeczoznawcę ds. nietoperzy.

Metody i wyniki zapisu wysokości muszą zostać zgłoszone organowi wydającemu pozwolenie do dnia 31.03 następnego roku.

Na podstawie tego zapisu wysokości, po dwuletnim okresie badania na wniosek podmiotu odpowiedzialnego za przedsięwzięcie dot. dostosowania pozwolenia, czasy wyłączenia mogą zostać dostosowane do lokalnych wymagań. Metody i wyniki zapisu jak również pożądane dostosowanie czasów wyłączenia należy załączyć do wniosku. Ponowny zapis może zostać zarejestrowany i oceniony po upływie połowy okresu obowiązywania pozwolenia (najpóźniej co 12 lat).

Jako dowód przeprowadzonych wyłączeń organowi wydajacemu pozwolenie każdego roku, do 31.10 przedłożyć należy protokoły z uruchomienia. Rejestrowanie opadów nie jest konieczne, jeżeli elektrownie wiatrowe są wyłączane również w okresach wysokich opadów w wyżej wymienionych warunkach pogodowych i okresach. Protokoły muszą być przechowywane przez podmiot odpowiedzialny za przedsięwzięcie przez trzy lata.

Podmiot odpowiedzialny za przedsięwzięcie zobowiązany jest do przedłożenia do 31.10 roku danych operacyjnych (danych nieprzetworzonych) 10-minutowych interwałów (format SCADA) elektrowni wiatrowych w całym okresie wyłączenia w formie cyfrowej jako plik Excel lub csv (nie pdf.!) Dla każdego roku należy przedłożyć osobną tabelę Excel. Niedopuszczalne jest zestawienie różnych lat w jednej tabeli Excel czy na różnych stronach jednej i tej samej tabeli Excel, ponieważ nie jest możliwe sprawdzenie takich danych przy pomocy ProBat.

Plik Excel musi zawierać następujące parametry:

- znacznik czasu wraz ze strefą czasową (zgodnie z ISO 8601, np. 2022-04-07 11:20 + 00:00 lub oddzielne określenie strefy czasowej przy transmisji danych).
- informacje o znaczniku czasu (czy znacznik czasu danych pogodowych odzwierciedla początek czy koniec 10-minutowego przedziału)
- średnia prędkość wiatru (m/s)
- średnia temperatura zewnętrzna gondoli (°C)
- średnia prędkość obrotowa (obr/min)
- średnia moc (kW)
- ewent. średnia intensywność opadów (mm/min lub mm/h).

2.7 Odpady

2.7.1 Składowanie niezanieczyszczonych mineralnych odpadów budowlanych jest niedozwolone. Nadające się do recyklingu materiały budowlane nie mogą być mieszane z odpadami budowlanymi nadającymi się do recyklingu. Nadające się do recyklingu odpady budowlane należy dostarczyć do autoryzowanego zakładu recyklingu odpadów budowlanych. Zbieranie i transport odpadów musi być zezwolony przez właściwy organ.

2.7.2 Metal należy przechowywać oddzielnie i poddać recyklingowi.

2.7.3 Odpady niebezpieczne muszą być należycie utylizowane. Zgodnie z § 50 Ustawy z dnia 24 lutego 2012 r. o gospodarce o obiegu zamkniętym (Federalny Dziennik Ustaw I str. 212), istnieje obowiązek prawny przedstawienia dowodu recyklingu i utylizacji.

2.8 Ochrona gleby

2.8.1 Pojawiające się w trakcie realizacji przedsięwzięcia budowlanego oznaki szkodliwych zmian w glebie lub podejrzenia miejsc skażonych i pozostałości (zakopane śmieci, zanieczyszczenia gleby, wód powierzchniowych i gruntowych itp.) należy natychmiast zgłosić niższemu organowi ochrony

gleby powiatu Vorpommern-Greifswald (z siedzibą w Pasewalku). W razie konieczności prace należy przerwać.

- 2.8.2 Podczas ostatecznego wyłączenia urządzeń z eksploatacji, w celu odtworzenia warstwy gleby nadającej się do uкорzenia muszą zostać całkowicie zdemontowane wszystkie urządzenia - łącznie z kompletnymi fundamentami i ewentualnie istniejącymi urządzeniami pomocniczymi. Planowany demontaż z trzymiesięcznym wyprzedzeniem należy pisemnie zgłosić niższemu organowi ochrony gleby.
- 2.8.3 Aby zminimalizować szkodliwy wpływ przedsięwzięcia na glebę wymagany jest nadzór gleboznawczy wg normy DIN 19639.
- Przed rozpoczęciem prac zlecenie należy przedłożyć Państwowemu Urzędowi Rolnictwa i Środowiska Powiat Pojezierze Meklemburskie (StALU MS) jako instytucji wydającej pozwolenie oraz powiatowi Vorpommern-Greifswald jako niższemu organowi ochrony gleby.
- Gleboznawczy nadzór budowlany musi posiadać specjalistyczną wiedzę z zakresu gleboznawstwa jak również wykazać się posiadaniem wiedzy techniczno-budowlanej łącznie ze znajomością przepisów prawnych i norm.
- 2.8.4 W przypadku procesów niszczących glebę, takich jak zagęszczanie gleby lub przenikanie substancji do gleby, należy podjąć środki ostrożności, aby zapobiec wystąpieniu szkodliwych zmian w glebie. Po demontażu nieuniknione zagęszczenia gleby muszą zostać głęboko spulchnione. Nawodnienia gleby i jej zanieczyszczenia należy uniknąć. Struktura gleby, czy jej istotne funkcje muszą zostać zachowane przy jednoczesnym zminimalizowaniu zużycia gruntów.
- 2.8.5 Należy zadbać o to, aby na całym obszarze przedsięwzięcia materiały budowlane były przechowywane w sposób oszczędzający miejsce. Po zakończeniu prac budowlanych obszary, które tymczasowo wykorzystywano jako pomocnicze obszary budowy, drogi dojazdowe do budowy lub do parkowania pojazdów, muszą zostać przywrócone do stanu pierwotnego. W szczególności usunąć należy zagęszczenia gleby.
- 2.8.6 Jeśli podczas prac budowlanych wystąpi nadmiar gleby, zgodnie z § 7 BBodSchG należy podjąć środki ostrożności przeciwko wystąpieniu szkodliwych zmian gleby. Wymogi §§ 9 – 12 Federalnego rozporządzenia w sprawie ochrony gleby i miejsc skażonych (BBodSchV) winny być przestrzegane. Przy tym uwzględnić należy przede wszystkim wymagania normy DIN 19731 (wydanie 5/98). Wydobyta podczas prac budowlanych ziemia, przeznaczona i nadająca się do ponownego wykorzystania na miejscu, musi być przechowywana oddzielnie według rodzaju gruntu i ponownie według rodzaju gruntu oddzielnie wbudowana.

- 2.8.7 Podczas wykorzystania wydobytej ziemi i innych odpadów mineralnych należy przestrzegać wymogów Rozporządzenia w sprawie zastępczych materiałów budowlanych dotyczących recyklingu pozostałości/odpadów mineralnych. Jeśli to możliwe, niezanieczyszczona wydobyta gleba powinna zostać wbudowana w miejscu pochodzenia.
- 2.8.8 Po zakończeniu prac budowlanych wszystkie tymczasowe obiekty muszą zostać całkowicie zdemontowane a w zależności od poprzedniego wykorzystania przywrócić należy pierwotny stan terenu. Funkcjonalność zajętych i zdominowanych biotopów musi zostać sprawdzona i w razie potrzeby przywrócona. Koleiny i ślady pojazdów należy wygładzić. Zanieczyszczenia gleby i wód są niedozwolone.
- 2.9 Postanowienia dodatkowe wg prawa wodnego**
- 2.9.1 Drogi dojazdowe zgodnie z § 38 Ustawy o zarządzaniu zasobami wodnymi muszą zachowywać odległość co najmniej 5 metrów od krawędzi wody (górną krawędzi nasypu).
- 2.9.2 Podlegające kontroli urządzenia do postępowania z substancjami niebezpiecznymi dla wód zgodnie z § 40 ust. 1 i 2 Rozporządzenia w sprawie urządzeń do postępowania z substancjami niebezpiecznymi dla wód (AwSV) należy zgłosić niższemu organowi ds. wody powiatu Vorpommern-Greifswald.
- 2.9.3 Zgodnie z § 62 (2) Ustawy o zarządzaniu zasobami wodnymi (WHG), urządzenia do przechowywania, napełniania, produkcji i oczyszczania substancji niebezpiecznych dla wody mogą być projektowane, budowane, konserwowane, eksploatowane i likwidowane wyłącznie zgodnie z ogólnie uznanymi zasadami techniki.
- 2.9.4 Zgodnie z § 62 Ustawy o zarządzaniu zasobami wodnymi (WHG) niższemu organowi ds. wody powiatu Vorpommern-Greifswald, przed rozpoczęciem budowy z odpowiednim wyprzedzeniem przekazać należy zgłoszenie o wymogach dotyczących postępowania z substancjami niebezpiecznymi dla wód zgodnie z § 40 ust. 1 i 2 oraz § 46 ust. 1 i 2 AwSV w połączeniu z załącznikiem 5 AwSV dla urządzeń poza obszarami chronionymi.
- 2.9.5 Zgodnie z § 62 Ustawy o zarządzaniu zasobami wodnymi (WHG) w połączeniu z § 20 Ustawy wodnej kraju związkowego Meklemburgia-Pomorze Przednie (LWaG M-V) i § 6 Rozporządzenia w sprawie urządzeń do postępowania z substancjami niebezpiecznymi dla wód i przedsiębiorstw specjalistycznych M-PP (AwSV-Anlagenverordnung) przechowywanie, napełnianie, przesyłanie, oczyszczanie i wykorzystywanie substancji niebezpiecznych dla wód należy przed rozpoczęciem budowy z odpowiednim wyprzedzeniem zgłosić właściwemu organowi ds. wody. Zgłoszenie musi zawierać szczegółowe informacje dotyczące substancji niebezpiecznej dla wód, jej ilości oraz lokalizacji, rodzaju postępowania i planowanych środków ochronnych.

- 2.9.6 Podczas obchodzenia się z substancjami niebezpiecznymi dla wód należy zachować szczególną ostrożność. W razie wypadku związanego z substancjami niebezpiecznymi dla wód należy niezwłocznie powiadomić właściwy urząd wodny.
- 2.9.7 Jeśli podczas prac ziemnych zostaną napotkane i uszkodzone przewody drenażowe lub inne tu nie wymienione systemy odwadniające, należy je zawsze przywrócić do stanu używalności, nawet jeśli są obecnie suche. Należy poinformować właściwe stowarzyszenie wodno-glebowe „Mittlere Uecker-Randow”.
- 2.9.8 Jeśli przewidziane są drugorzędne skrzyżowania wód (rowy otwarte i orurowane), zgodnie z § 8 WHG należy uzyskać pozwolenie wg prawa wodnego u niższego organu wodnego urzędu środowiska powiatu Vorpommern-Greifswald. W tym celu należy przedłożyć projekt budowlany ze szczegółowymi informacjami dotyczącymi skrzyżowania wód. Do dokumentów wniosku załączyć należy opinię właściwego stowarzyszenia wodno-glebowego.
- 2.9.9 Jeśli mają zostać obniżone wody gruntowe, z odpowiednim wyprzedzeniem przed rozpoczęciem prac budowlanych do niższego urzędu wodnego powiatu Vorpommern-Greifswald należy wystąpić o pozwolenie zgodnie z prawem wodnym. Podać czy przedłożyć należy informacje dotyczące ilości pobranej wody, początku obniżenia wód, okresu, planowanej głębokości obniżenia, punktu zrzutu pobranych wód podziemnych oraz plan terenu.

2.10 Ochrona zabytków ziemnych

W przypadku nowo odkrytych pomników/zabytków ziemnych obowiązują postanowienia § 11 DSchG M-V. W takim przypadku należy niezwłocznie powiadomić niższy organ ochrony zabytków. Znaleźisko i miejsce znalezienia muszą zostać zachowane w niezmienionym stanie do czasu przybycia pracownika lub upoważnionego przedstawiciela krajowego urzędu. Niższy organ ochrony zabytków w porozumieniu z właściwym krajowym urzędem może przedłużyć termin w racjonalnych, akceptowalnych granicach, jeżeli wymaga tego prawidłowe zbadanie lub uratowanie zabytku. (§ 11 ust. 3 DSchG M-V).

2.11 Postanowienia dodatkowe wg prawa leśnego

- 2.11.1 Ze względu na ochronę przeciwpożarową lasów, w wieżyczkach wszystkich elektrowni wiatrowych, których zewnętrzna końcówka łopaty wirnika znajduje się w odległości mniejszej niż 50 metrów od skraju lasu muszą zostać zainstalowane automatyczne systemy gaśnicze.
- 2.11.2 Elektrownie wiatrowe należy wyposażyć w czujniki przeciwpożarowe, które w przypadku zarejestrowanej usterki automatycznie wyłączą system.
- 2.11.3 Należy przestrzegać ustawowej minimalnej odległości od lasu wynoszącej 30 m, mierzonej od czubka łopaty wirnika do lasu. Stosowny dowód (z pomiaru) należy przedłożyć StALU MS.

3 Decyzja dotycząca kosztów

3.1 Wnioskodawczyni ponosi koszty niniejszej decyzji.

Zgodnie z ustawą o kosztach administracyjnych kraju związkowego Meklemburgia-Pomorze Przednie (VwKostG M-V) oraz rozporządzeniem w sprawie kosztów czynności urzędowych w ramach wykonywania ustaw o kontroli emisji i rozporządzeń wykonawczych do tych ustaw (rozporządzenie w sprawie kosztów kontroli emisji - ImmSchKostVO M-V w wersji z 12.12.2018 r.), dla niniejszej decyzji ustala się koszty w wysokości

215.875,00 €.

3.2 Kwotę **215.875,00 €**

z podaniem znaku kasowego **6 9 6 1 2 4 0 0 0 3 5 4 0**

(prosimy koniecznie podać jako przeznaczenie)

do dnia 05.03.2024

należy przelać na rachunek bankowy Landeszentralkasse M-V

IBAN: DE26 1300 0000 0014 0015 18

BIC: MARKDEF1130

Bundesbank Rostock (BBk Rostock)

Za okres opóźnienia w płatności zostanie naliczona dodatkowa opłata z tytułu zwłoki zgodnie z § 18 Ustawy o kosztach administracyjnych.

B Uzasadnienie

1 Stan faktyczny

Spółka europejska Enertrag SE w dniu 04.11.2020 r. w Państwowym Urzędzie Rolnictwa i Środowiska Powiat Pojezierze Meklemburskie (StALU MS) złożyła wniosek o wydanie pozwolenia wg prawa kontroli emisji na budowę i eksploatację trzech elektrowni wiatrowych typu GE 5.5-158 o mocy nominalnej 5,5 MW, wysokości piasty 161,00 m i wysokości całkowitej 240,00 m na/w obszarze przydatności wiatrowej „Ramin“, obręb Bismark, pole 109, działka gruntowa 10 und 21.

Przedsięwzięcie to, zgodnie z § 4 BImSchG w połączeniu z nr 1.6 kolumna „V“ załącznika do rozporządzenia w sprawie urzędzeń podlegających obowiązkowi uzyskania pozwolenia – 4. BImSchV podlega obowiązkowi uzyskania pozwolenia.

Na podstawie wniosku podmiotu odpowiedzialnego za przedsięwzięcie stwierdzono istnienie obowiązku przeprowadzenia OOŚ, a tym samym konieczność przeprowadzenia postępowania z udziałem społeczeństwa zgodnie z § 10 BImSchG. Obowiązek przeprowadzenia OOŚ powstał zgodnie z postanowieniami § 5 ust. 1 nr 1 Ustawy o ocenie oddziaływania na środowisko (UVPG).

Urząd Löcknitz-Penkun, odsyłając do § 35 ust. 3 nr 3 BauGB, zgodnie z którym gmina dostrzega poważne naruszenie interesu publicznego odmówił udzielenia zgody gminie Ramin.

Odmowa wydania zgody oparła się na opinii biura architektów planowania urbanistycznego Trautmann, wykonanej na zlecenie gminy, zgodnie z którą

1. wartości emisji w godzinach nocnych w Gellin nie byłyby przestrzegane,
2. wymagana wg prawa odległość od lasu nie byłaby zachowana,
3. zaopatrzenie w wodę gaśniczą nie byłoby dane,
4. urządzenia znajdowałyby się w strefie tabu, w której znajduje się gniazdo kani rudej.

Zgodnie z § 7 9. Rozporządzenia do Federalnej ustawy o ochronie przed imisjami (BimSchV), po sprawdzeniu kompletności dokumentów w postępowaniu dot. udzielenia pozwolenia uczestniczyły następujące specjalistyczne organy opiniujące z podaną datą:

- Landesamt für Gesundheit und Soziales M-V (LAGUS)
Krajowy Urząd Zdrowia i Spraw Społecznych 10.01.2022
- Landkreis Vorpommern-Greifswald
Powiat Vorpommern-Greifswald 12.01.2022
19.05.2022
14.07.2022
08.09.2023
11.10.2023
- Amt Löcknitz-Penkun (für die Gemeinde Ramin)
Urząd Löcknitz-Penkun (dla Gminy Ramin) 06.05.2021
28.01.2022
04.07.2023
- Landesamt für Umwelt, Naturschutz und Geologie M-V
Krajowy Urząd Środowiska, Ochrony Przyrody i Geologii M-PP 11.01.2023
05.07.2023
- Amt für Raumordnung und Landesplanung Vorpommern-Greifswald
Urząd Zagospodarowania i Planowania Przestrzennego Vorpommern-Greifswald 07.12.2021
- Bergamt Stralsund
Urząd Górnictwa Stralsund 08.04.2021
- Bundesnetzagentur
Federalna Agencja ds. sieci 07.12.2021
- Landesamt für Kultur und Denkmalpflege M-V
Krajowy Urząd Kultury i Konserwacji Zabytków M-PP 06.04.2021
- Landesforst M-V
Lasy Krajowe M-PP 10.12.2021
- Ministerium für Wirtschaft, Infrastruktur, Tourismus und Arbeit M-V
Ministerstwo Gospodarki, Infrastruktury, Turystyki i Pracy M-PP 28.02.2022

- Ministerium für Energie, Infrastruktur und Digitalisierung M-V
Ministerstwo Energii, Infrastruktury i Cyfryzacji M-PP 20.12.2021
- Straßenbauamt Neustrelitz
Urząd Budowy Dróg Neustrelitz 11.01.2022
- Bundesamt für Infrastruktur, Umweltschutz u. Dienstleistungen der Bundeswehr *Federalny Urząd Infrastruktury, Ochrony Środowiska i Usług Niemieckich Sił Zbrojnych* 29.12.2021
- Wasser- und Bodenverband „Mittlere Uecker-Randow“
Stowarzyszenie wodno-glebowe „Mittlere Uecker-Randow” 03.12.2021
- Fernstraßenbundesamt
Federalny Urząd Dróg Krajowych 17.12.2021
- Staatliches Amt für Landwirtschaft und Umwelt, Dez. 45
Państwowy Urząd Rolnictwa i Środowiska, wydział 45 07.11.2023
- Republik Polen
Rzeczpospolita Polska 15.03.2022

Uwagi zgłoszone przez Rzeczpospolitą Polską dotyczące transgranicznego oddziaływania elektrowni wiatrowych zostały uwzględnione w analizach.

Zgodnie z § 10 ust. 3 BImSchG przedsięwzięcie zostało ogłoszone publicznie w dniu 21.03.2022 r. w „Dzienniku Urzędowym” nr 12, w gazecie codziennej „Nordkurier”, na stronie internetowej powiatu Vorpommern-Greifswald, na stronie internetowej urzędu Löcknitz-Penkun oraz na stronie internetowej StALU MS. Dokumenty dotyczące udziału społeczeństwa zgodnie z § 10 9. Rozporządzenia do Federalnej ustawy o ochronie przed imisjami (BimSchV) były dostępne w StALU MS i urzędzie Löcknitz-Penkun w okresie 28.03.2022 – 27.04.2022 r.

W terminie zostało złożonych 28 sprzeciwów. Konsultacje online zgodnie z § 5 (1), (3) i (4) PlanSiG zostały przeprowadzone w okresie 02.01.2023 – 20.01.2023 r.

Pismem z dnia 23.06.2023 r. wnioskodawczyni zawnioskowała o zastosowanie art. 6 Ustawy o zapotrzebowaniu na obszary energii wiatrowej (WindBG). Na skutek tego ocena oddziaływania na środowisko nie została ukończona.

Przesłuchanie w sprawie decyzji dot. pozwolenia odbyło się pocztą elektroniczną w dniu 05.12.2023 r. Wnioskodawczyni otrzymała możliwość przedstawienia uwag dotyczących faktów istotnych dla decyzji do dnia 15.12.2023 r. Mailem z dnia 14.12.2023 r. wnioskodawczyni przesała wskazówki i uwagi. Te zostały uwzględnione w procesie udzielania pozwolenia.

2 Ocena istoty sprawy

2.1 Wynik

Właściwość

Właściwość rzeczowa StALU MS w podjęciu decyzji w sprawie wniosku zgodnie z § 4 BImSchG wynika z § 4 krajowego rozporządzenia w sprawie ustanawiania niższych organów krajowych ds. rolnictwa i ochrony środowiska w połączeniu z § 3 nr 2 a krajowego rozporządzenia w sprawie właściwości organów kontroli emisji (ImmSchZustLVO M-V).

Właściwość miejscowa StALU MS wynika z § 3 krajowego rozporządzenia w sprawie ustanawiania niższych organów krajowych ds. rolnictwa i ochrony środowiska M-PP.

Ocena warunków materialnych wg BImSchG

Dla przedsięwzięcia przeprowadzono postępowanie dot. udzielenia pozwolenia zgodnie z §§ 4, 10 BImSchG w połączeniu z nr 1.6 (G) załącznika 1 4. Rozporządzenia do Federalnej ustawy o ochronie przed emisjami BImSchV.

Materialna legalność pozwolenia oceniona wg § 6 ustęp 1 BImSchG, zgodnie z którym pozwolenia należy udzielić jeśli zostanie zapewnione, że obowiązki wynikające z § 5 i rozporządzenia wydanego na podstawie § 7 BImSchG są spełnione, a inne przepisy prawa publicznego oraz kwestie bezpieczeństwa i higieny pracy nie stoją w sprzeczności z budową i eksploatacją urządzenia.

Uwzględniając opinie zaangażowanych organów wymienionych w części B nr 1, kontrola wniosku wykazała, że uwzględniając postanowienia dodatkowe mające na celu zapewnienie spełnienia warunków udzielenia pozwolenia brak jest zastrzeżeń co do przedsięwzięcia. Przepisy prawa publicznego nie sprzeciwiają się zatem realizacji przedsięwzięcia.

StALU MS, jako właściwy organ odpowiedzialny za wydanie pozwolenia, po przeanalizowaniu argumentów dotyczących odmowy zgody gminy Ramin doszedł do wniosku, że odmówienie udzielenia zgody było niezgodne z prawem.

Podstawa prawna uprzywilejowanego statusu elektrowni wiatrowych na obszarach zewnętrznych znajduje się w § 35 ust. 1 nr 5 Kodeksu Budowlanego (BauGB). Według § 35 ust. 1 BauGB przedsięwzięcie jest dopuszczalne, jeśli na przeszkodzie nie stoją interesy publiczne. W tej sytuacji naruszenie interesu publicznego jest zatem dopuszczalne.

Zdaniem StALU MS nie da się zauważyć interesów publicznych, które byłyby sprzeczne z przedsięwzięciem.

1. Urządzenie może pracować przy zachowaniu wartości emisji hałasu i rzucania cienia. Aby ich dotrzymać w decyzji dotyczącej pozwolenia określone zostały wytyczne i wartości graniczne, ewent. też konkretne czasy wyłączenia / tryby uruchomienia.

2. Prawnie wymagana odległość od lasu jest obecnie dotrzymana. Zmiana planu została przesłana do gminy pismem z dnia 29.11.2021 r. W związku z tym Lasy Krajowe M-PP pismem z dnia 13.12.2021 r. też wydały pozytywną opinię. Również właściwy urząd zagospodarowania i planowania przestrzennego pismem z dnia

29.04.2021 r. potwierdził, że zaplanowane elektrownie wiatrowe nie są sprzeczne z celami i zasadami planowania przestrzennego. Odległości od zabudowy mieszkalnej zostały określone w ramach planowania wyższego szczebla w kontekście przygotowania Regionalnego Programu Zagospodarowania Przestrzennego Pomorza Przedniego (RREP VP), oczekującego na prawne przyjęcie.

3. Zgodnie z § 2 Ustawy o ochronie przeciwpożarowej i pomocy technicznej zapewnianej przez straż pożarną w Meklemburgii-Pomorzu Przednim (Brandschutz- und Hilfeleistungsgesetz M-V - BrSchG) gminy są odpowiedzialne za zapewnienie ochrony przeciwpożarowej i pomocy technicznej na swoim obszarze w ramach własnego zakresu działalności. W razie potrzeby należy sformułować odpowiednie warunki lub zawrzeć umowy dotyczące pomocy. Nie jest to jednak stan mogący być powodem odmowy udzielenia zgody przez gminę.

4. Ocena wg aktualnie obowiązujących przepisów prawa ochrony przyrody jest obowiązkiem właściwego urzędu ds. ochrony przyrody. Nawet jeśli elektrownie wiatrowe znajdują się w strefie tabu dużych ptaków może zostać podjęta pozytywna decyzja, np. na podstawie specjalnego pozwolenia lub z dziennymi wyłączeniami jako środkami unikającymi czy wypłatami rekompensat. Wyczerpując wszystkie możliwości prawne należy tu zastosować zasadę prawa administracyjnego proporcjonalności i najłagodniejszego środka obciążającego.

Zaplanowane przedsięwzięcie zgodnie z § 35 ust. 1 BauGB jest uprzywilejowane na obszarze zewnętrznym. Na przeszkodzie realizacji nie stoją żadne interesy publiczne. Zgodnie § 71 (1) LBauO M-V brak zgody gminy musi zostać zastąpiony zgodnie z § 36 (2) zdanie 1 i 2 BauGB, jeśli odmówiono jej bezprawnie. Ponieważ dopuszczalność wyżej wymienionego przedsięwzięcia zgodnie z prawem budowlanym ustalana jest w ramach postępowania dot. wydania pozwolenia wg prawa kontroli imisji, za zastąpienie zgody gminy w tym przypadku odpowiedzialny jest StALU MS (§ 4 Ustawy o wdrożeniu kodeksu budowlanego Meklemburgii-Pomorza Przedniego; AG-BauGB M-V). Zgodnie § 36 ustęp 2 BauGB odmowa wydania zezwolenia przez gminę może nastąpić wyłącznie z przyczyn wynikających z §§ 31, 33, 34 i 35 BauGB, w tym przypadku z § 35 BauGB.

Zdaniem StALU MS dla wyżej wymienionego przedsięwzięcia nie da się zauważyć takich powodów. Za ocenę materialnej legalności pozwolenia zgodnie z § 6 (1) BImSchG odpowiedzialny jest właściwy urząd - StALU MS. Pozwolenia należy udzielić, jeżeli zapewnione jest spełnienie obowiązków wynikających z § 5 BImSchG oraz rozporządzenia wydanego na podstawie § 7 BImSchG.

Spełnione muszą być wymaganie dotyczące pozwolenia dla wnioskowanego przedmiotu pozwolenia. W szczególności spełnione muszą być obowiązki operatora wynikające z § 6 (1) nr 1 w połączeniu z § 5 BImSchG, nakazujące aby urządzenie zostało w taki sposób wybudowane i eksploatowane, że nie będzie możliwe spowodowanie szkodliwych skutków dla środowiska oraz innych zagrożeń, znaczących niedogodności i znaczących uciążliwości dla ogółu społeczeństwa i sąsiedztwa w rozumieniu § 5 (1) nr 1 BImSchG a przeciwko nim podjęte zostaną środki ostrożności w rozumieniu § 5 (1) nr 2 BImSchG. Wymogi dotyczące obowiązku ochrony w rozumieniu § 5 ust. 1 nr 1 BImSchG i środków ostrożności zgodnie z § 5 ust. 1 nr 2 BImSchG muszą zostać zapewnione w razie potrzeby za pomocą

postanowień dodatkowych.

Pismem z dnia 18.10.2023 r. powiat Vorpommern-Greifswald – po zwróceniu się StALU MS z prośbą o zbadanie legalności odmowy zgody przez gminę Ramin – potwierdził, że projekt nie jest sprzeczny z żadnym interesem publicznym a przy pomocy stosownych postanowień dodatkowych wykluczyć można naruszenia.

Przytoczone przez gminę Ramin powody odmowy nie podważają kwalifikowalności wnioskowanych elektrowni wiatrowych do uzyskania pozwolenia. Po zbadaniu legalności odmowy zgody przez gminę, uwzględniając powyżej wymienione powody, zgoda, której odmówiła gmina Ramin w piśmie z dnia 28.01.2022 r. winna zostać zastąpiona na podstawie § 71 ust. 1 i 5 Krajowego Kodeksu Budowlanego Meklemburgii-Pomorza Przedniego (LBauO M-V).

Postanowienia dodatkowe i wskazówki zaangażowanych organów zostały uwzględnione w decyzji. Urząd wydający pozwolenie zgodnie z odpowiednimi przepisami BImSchG zbadał wymogi związane z wydaniem pozwolenia (§ 6 ust. 1 BImSchG).

W związku z powyższym pozwolenia według §§ 4 i 6 BImSchG w połączeniu z załącznikiem do rozporządzenia w sprawie urządzeń podlegających obowiązkowi uzyskania pozwolenia (4. BImSchV) należy udzielić jeżeli zgodnie z § 6 ust. 1 BImSchG

1. zapewnione jest spełnienie obowiązków wynikających z § 5 BImSchG oraz rozporządzenia wydanego na podstawie § 7 BImSchG, i
2. w sprzeczności z budową i eksploatacją urządzenia nie stoją inne przepisy prawa publicznego oraz kwestie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Uwzględniając postanowienia dodatkowe i uwagi związane z pozwoleniem zapewnia się, że obowiązki operatora urządzeń podlegających obowiązkowi uzyskania pozwolenia zgodnie z § 5 BImSchG zostaną spełnione a inne przepisy prawa publicznego oraz kwestie nie stoją w sprzeczności z przedsięwzięciem. Jeżeli urządzenia zostaną wybudowane i będą eksploatowane zgodnie z wnioskiem oraz wymogami zawartymi w postanowieniach dodatkowych, nie wystąpią żadne szkodliwe skutki dla środowiska ani inne zagrożenia.

Ocena oddziaływania na środowisko w stosunku do § 6 WindBG

Pismem z dnia 23.06.2023 wnioskodawczyni zawnioskowała o zastosowanie art. 6 Ustawy o zapotrzebowaniu na obszary energii wiatrowej (WindBG). W związku z tym postępowanie dot. wydawania pozwolenia na budowę i eksploatację elektrowni wiatrowych na/w wyznaczonym w momencie wydawania zezwolenia zgodnie z § 2 ust. 1 WindBG obszarze energii wiatrowej musi zostać przeprowadzone bez oceny oddziaływania na środowisko w odstępstwie od przepisów Ustawy o ocenie oddziaływania na środowisko oraz bez oceny ochrony gatunków w odstępstwie od przepisów § 44 ust. 1 Federalnej ustawy o ochronie przyrody. Warunkiem tego jest przeprowadzona w momencie wyznaczania obszaru energii wiatrowej ocena oddziaływania na środowisko zgodnie z § 8 Ustawy o planowaniu przestrzennym lub § 2 (4) Kodeksu budowlanego oraz to, że obszar energii wiatrowej nie znajduje się na obszarze Natura 2000, w rezerwacie przyrody lub parku narodowym.

Warunki te są spełnione, ponieważ obszar przydatności wiatrowej „Ramin” jest częścią drugiej zmiany regionalnego programu rozwoju przestrzennego Pomorza Przedniego 2023 i przeprowadzono wymaganą w tym celu ocenę oddziaływania na środowisko. Druga zmiana regionalnego programu rozwoju przestrzennego dla regionu planistycznego Pomorza Przedniego stała się prawnie wiążąca wraz z publikacją rozporządzenia w Dzienniku Ustaw i Rozporządzeń Meklemburgii-Pomorza Przedniego nr 22/2023. Dalszym warunkiem jest przedłożenie przez wnioskodawczynię dowodu, że zabezpieczyła umownie grunt, na którym mają zostać wzniesione i eksploatowane elektrownie wiatrowe. Stosowne dokumenty zostały przez wnioskodawczynię przedłożone w dniu 23.06.2023 r. w ramach składania wniosku o zastosowanie § 6 WindBG.

Szczegóły:

Wnioskowane elektrownie wiatrowe znajdują się na/w wyznaczonym i istniejącym obszarze przydatności wiatrowej „Ramin”, ustanowionym na mocy rozporządzenia krajowego w sprawie ustanowienia 2. zmiany Regionalnego Programu Rozwoju Przestrzennego Pomorza Przedniego (2. zmiana RREP VP-LVO M-V) z dnia 30 września 2023 r. Ocena oddziaływania na środowisko zgodnie z § 9 ustęp 3 Krajowej ustawy o planowaniu M-PP w aktualnie obowiązującym brzmieniu została przeprowadzona.

Wyznaczony obszar przydatności wiatrowej nie leży na obszarze Natura 2000, w rezerwacie przyrody lub parku narodowym.

Przesłanki zastosowania przepisów upraszczających postępowanie są zatem spełnione. Zrezygnowano z przeprowadzenia OOŚ.

Wynik udziału społeczeństwa (podany tylko dodatkowo, ponieważ decydujące znaczenie ma zastosowanie § 6 WindBG)

W ramach procesu udziału społeczeństwa otrzymano sprzeciw wobec przedsięwzięcia. Sprzeciw zostały omówione w ramach konsultacji online zgodnie z § 5 ust. 4 Planungssicherstellungsgesetz (PlanSiG). Sprzeciwami wobec przedsięwzięcia intensywnie zajęły się odpowiednie urzędy specjalistyczne oraz organ wydający zgodę. Po przeanalizowaniu wyjaśnień, uwzględniając postanowienia dodatkowe związane z niniejszą decyzją, brak jest zastrzeżeń co do przedsięwzięcia.

Dopuszczalność zgodnie z przepisami prawa budowlanego

Dopuszczalność przedsięwzięcia zgodnie z przepisami prawa budowlanego reguluje § 35 BauGB. Elektrownie wiatrowe zgodnie z § 35 ust. 1 nr 5 BauGB zaliczane są do przedsięwzięć uprzywilejowanych.

Wnioskodawczyni przedłożyła wymagane zgodnie z § 35 ust. 5 oświadczenie o zobowiązaniu (się) do demontażu. Jest to zapewnione przez roszczenie 2.2.1.

Jeśli spełnione są postanowienia dodatkowe nie ma żadnego interesu publicznego, który stałby na przeszkodzie realizacji przedsięwzięcia.

W całkowitym wyniku dokonanej oceny, wymagania dotyczące pozwoleń dla elektrowni wiatrowych określone w § 6 BImSchG są spełnione.

Wniosek należało rozpatrzyć pozytywnie.

2.2 Uzasadnienie postanowień dodatkowych

Uwagi wstępne

Zgodnie z § 12 ust. 1 Federalnej ustawy o kontroli imisji (BImSchG) pozwolenie może zostać udzielone pod warunkami i wiązać się z wymogami, o ile jest to konieczne do zapewnienia spełnienia wymogów wydania pozwolenia określonych w § 6 BImSchG. Postanowienia dodatkowe w części A nr 2 decyzji są konieczne, aby zapewnić spełnienie wymogów wydania pozwolenia określonych w § 6 BImSchG, by nie mogły wystąpić żadne szkodliwe skutki dla środowiska ani inne zagrożenia, znaczące niedogodności i znaczące uciążliwości dla ogółu społeczeństwa i sąsiedztwa.

Postanowienia dodatkowe wynikają ze specjalistycznych ustaw i odpowiednich regulacji podrzędnych. Mają zagwarantować dotrzymanie przepisów prawa publicznego jak również prawidłową budowę i eksploatację.

do części A nr 2.1 Ogólne postanowienia dodatkowe

Postanowienia dodatkowe 2.1.1 - 2.1.10 służą spełnieniu obowiązków operatora zgodnie z § 5 BImSchG gwarantujących wysoki poziom ochrony środowiska naturalnego, aby nie mogły wystąpić żadne szkodliwe skutki dla środowiska ani inne zagrożenia, znaczące niedogodności i znaczące uciążliwości dla ogółu społeczeństwa i sąsiedztwa. Ponadto środki te służą zapobieganiu szkodliwym skutkom dla środowiska naturalnego i innym zagrożeniom, znaczącym niedogodnościom i znaczącym uciążliwościom dla ogółu społeczeństwa i sąsiedztwa, a także zagwarantowaniu bezpiecznej eksploatacji urządzeń zgodnie z aktualnym stanem wiedzy technicznej.

Postanowienie dodatkowe dotyczące urzędowego testu odbiorczego jest konieczne, aby organowi odpowiednio szybko umożliwić podjęcie działań, jeśli postanowienia dodatkowe decyzji nie zostaną spełnione lub urządzenie nie zostanie wybudowane zgodnie z wnioskiem.

Kontrola ta jest odpowiednia i konieczna, aby po wybudowaniu, jednak przed oddaniem do użytku urządzeń organ mógł się przekonać o zgodnej z pozwoleniem budowie i możliwości eksploatacji a w razie konieczności odpowiednio szybko zainterweniować. Ostatecznie to operator jest odpowiedzialny za odpowiednio szybkie powiadomienie o oddaniu do użytku, ustalenie stosownych terminów odbioru / konsultacji jak również przechowywanie koniecznej dokumentacji.

Aby nie obciążać nadmiernie operatora, faza regulacji jest wykluczona, a elektrownie wiatrowe mogą być eksploatowane w określonych warunkach bez testu rozruchowego.

Zgodnie z § 5 ust. 1 BImSchG urządzenia wymagające pozwolenia muszą być budowane i eksploatowane w taki sposób, aby zagwarantować wysoki poziom ochrony środowiska i nie mogły zostać spowodowane szkodliwe skutki dla środowiska i inne zagrożenia, znaczące niedogodności i znaczące uciążliwości dla ogółu społeczeństwa i sąsiedztwa. Przy podanej przez producenta żywotności projektu wynoszącej 25 lat, należy wykazać bezpieczną dalszą eksploatację po zakończeniu zaprojektowanej żywotności (nałożony obowiązek 2.1.10).

do części A nr 2.2 Postanowienia dodatkowe wg prawa budowlanego

Nałożone obowiązki 2.2.1 - 2.2.15 opierają się na kodeksie budowlanym (BauGB), krajowym kodeksie budowlanym (LBauO M-V) oraz przepisach dot. statyki i przepisach przeciwpożarowych. Zgodnie z przepisami krajowego kodeksu budowlanego, inwestor musi między innymi powiadomić o rozpoczęciu budowy i jej ostatecznym zakończeniu. W tym celu należy wykorzystać załączone formularze A i C (§§ 72 ust. 7, 82 ust. 1 LBauO M-V).

Wymóg dopuszczalności obowiązku rozbiórki zgodnie z § 35 ust. 5 BauGB jest spełniony. Zgodnie z § 35 (5) BauGB organ wydający pozwolenie na budowę w drodze przewidzianego w prawie krajowym obciążenia budowlanego lub w inny sposób zapewnia wywiązanie się ze zobowiązań. Nie można uznać, że obciążenie budowlane jest odpowiednim środkiem, ponieważ jest też tylko obowiązkiem wynikającym z prawa publicznego. Organ nadzoru budowlanego w ramach przysługującego mu uznania wybrał jako zabezpieczenie zobowiązania (się) do demontażu przedłożenie przed rozpoczęciem budowy poręczenia bankowego w łącznej wysokości 1.299.000,00 €. Inwestor już w dokumentach wniosku złożył oświadczenie o zobowiązaniu (się) do demontażu. Koszty demontażu oszacowano na łączną kwotę 142.205,00 EUR/urządzenie. Wyliczenia te nie będą przestrzegane.

Określając wysokość zabezpieczenia należy ustalić koszty demontażu w danym momencie w przyszłości. Dla elektrowni wiatrowych, zgodnie z przedłożonymi przez wnioskodawczynię dokumentami przyjmuje się okres eksploatacji wynoszący 29 lat (patrz 8.1 – Środki przewidziane w przypadku zaprzestania działalności). Koszty demontażu wyliczone na dzień dzisiejszy muszą zostać przeliczone z uwzględnieniem ogólnego rozwoju cen na moment za 29 lat. Zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Pracy, Budownictwa i Rozwoju Regionalnego Meklemburgii-Pomorza Przedniego z dnia 23 marca 2006 r. w sprawie wymogów prawa budowlanego dotyczących obowiązku rozbiórki i zapewnienia rozbiórki zgodnie z § 35 ust. 5 zdanie 2 i 3 BauGB, do obliczonych kosztów rozbiórki dolicza się 1% rocznie.

Ponieważ jednak organ nadzoru budowlanego nie jest uprawniony do późniejszych wpływów z tytułu wykorzystania/zużytkowania, a urządzenie winno zostać całe zdemontowane, te pozycje odliczone przez wnioskodawczynię są również częścią kosztów demontażu.

1 wieża	zgodnie z dokumentacją tech. elektrownia wiatrowa średnica wirnika 158 m 161-metrowa betonowa wieża hybrydowa (możliwe dochody z utylizacji nie są uwzględnione)		281.995,00 €
	dodatek za 29 lat ustawienia (1%/rok)	29 %	81.778,00 €
suma częściowa:			363.773,00 €
	podatek VAT (zaokrąglony)	19 %	69.117,00 €
Suma (zaokrąglona)			432.890,00 €
Suma za 3 urządzenia			1.298.670,00 €

Wymagania dotyczące stabilności opierają się na §§ 12 i 66 Krajowego Kodeksu Budowlanego Meklemburgii-Pomorza Przedniego (LBauO MV).

Wymagania związane ze sprawozdaniem kontrolnym dotyczącym kontroli dowodu z zakresu ochrony przeciwpożarowej opierają się na §§ 14, 81 LBauO M-V.

do części A nr 2.3.1 Dźwięk

Postanowienia dodatkowe dotyczące emisji i imisji dźwięku opierają się na § 5 ust. 1 nr 1, 2 BImSchG w połączeniu z instrukcjami technicznymi dotyczącymi ochrony przed hałasem. Niniejsze postanowienia dodatkowe zapewniają ochronę i środki ostrożności przed szkodliwym wpływem na środowisko spowodowanym emisją hałasu.

do części A nr 2.3.2 Cień

Postanowienia dodatkowe dotyczące emisji i imisji cienia opierają się na § 5 ust. 1 nr 1, 2 BImSchG w połączeniu z instrukcjami dotyczącymi określania i oceny imisji optycznych elektrowni wiatrowych (instrukcje dotyczące wpływu cienia elektrowni wiatrowych) krajowej grupy roboczej ds. kontroli imisji LAI. Niniejsze postanowienia dodatkowe zapewniają ochronę i środki ostrożności przed szkodliwym wpływem na środowisko spowodowanym rzucaniem cienia.

do części A nr 2.4 Postanowienia dodatkowe wg prawa lotniczego

Decyzja o zatwierdzeniu i określeniu warunków zostaje podjęta:

- zgodnie z § 14 ust. 1 lit. w połączeniu z § 12 ust. 4 Ustawy o ruchu lotniczym z dnia 10 maja 2007 r. (Federalny Dziennik Ustaw I, str. 698) ostatnio zmienionej art. 2 ustawy z dnia 22 kwietnia 2020 r. (Federalny Dziennik Ustaw I, str. 840)
- na podstawie opinii rzeczoznawców spółki Deutsche Flugsicherung GmbH (DFS) OZ/AF- MV-10225 b-4, -5, -6 z dnia 16.12.2021 r.
- zgodnie z Ogólnym przepisem administracyjnym rządu federalnego w sprawie oznakowania przeszkód lotniczych z dnia 24 kwietnia 2020 r. (BANz AT 30.04.2020 B4)
- z uwzględnieniem § 36 (loty z widocznością w nocy), § 37 (minimalna bezpieczna wysokość dla lotów z widocznością), § 39 (loty poszukiwawcze i ratownicze) oraz § 40 (warunki pogodowe zapewniające minimalną widoczność) Przepisów dotyczących ruchu lotniczego (LuftVO) z dnia 29 października 2015 r. (Federalny Dziennik Ustaw I, str. 1.894).

do części A nr 2.5 Bezpieczeństwo i higiena pracy oraz bezpieczeństwo techniczne

Niniejsze postanowienia dodatkowe mają na celu wdrożenie wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników podczas budowy i eksploatacji urządzeń. Znajdują swoją podstawę prawną w §§ 2, 3 Rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na placach budowy (Rozporządzenie w sprawie placu budowy (BaustellV)), § 3 Rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa przemysłowego (BetrSichV), §§ 4, 5 i 6 BetrSichV w połączeniu z załącznikiem 1, §§ 4, 5 DGUV przepis 38 "Prace budowlane", §§ 15 i 16 BetrSichV; § 4 Rozporządzenia Maszynowego (9. ProdSV), DGUV przepis 38 "Prace budowlane", normie DIN 4124 „Zbocza/spadki, obudowy, szerokość przestrzeni roboczej“, §§ 3, 4 Ustawy o bezpieczeństwie i higienie pracy (ArbSchG), § 4 ust. 4 Rozporządzenia w sprawie miejsca pracy (ArbStättV) w połączeniu z załącznikiem nr 1.8 ArbStättV i § 3 Ustawy o bezpieczeństwie produktów (ProdSG); Rozporządzeniu Maszynowym (9. ProdSV); Rozporządzeniu w sprawie udostępniania na rynku środków ochrony indywidualnej (8. ProdSV).

do części A nr 2.6.3 Ekologiczny nadzór budowlany

W celu uniknięcia wystąpienia sytuacji zakazanych konieczny jest ekologiczny nadzór budowlany, prowadzony przez wyspecjalizowany personel. Duża liczba specjalistycznych środków chroniących i unikających z zakresu ochrony przyrody a także ich specyfika i złożoność nie może być nadzorowana przez budowlanców.

Zgodnie z § 17 ust. 7 BNatSchG właściwy organ może zażądać od strony odpowiedzialnej za ingerencję przedłożenia sprawozdania dotyczącego prawidłowego wdrożenia środków zapobiegawczych oraz określonych środków kompensacyjnych i zastępczych, w tym niezbędnych środków konserwacyjnych.

Protokół z ekologicznego nadzoru budowy wymagany przez wydział 45 StALU MS jest konieczny do wykazania prawidłowego wdrożenia środków ochrony gatunków.

do części A nr 2.6.4 Ochrona drzew i krzewów i 2.6.5 Przycinanie drzew i krzewów

Zgodnie z § 18 ustawy kraju Meklemburgia-Pomorze Przednie dotyczącej stosowania Federalnej ustawy o ochronie przyrody (NatSchAG M-V) wszystkie drzewa o obwodzie pnia powyżej 100 cm (mierzonym na wysokości 1,30 m od ziemi) są chronione prawem.

Zgodnie z § 18 ust. 2 NatSchAG M-V usuwanie drzew chronionych oraz wszelkie działania, które mogłyby prowadzić do ich zniszczenia, uszkodzenia lub znacznego pogorszenia ich stanu są zabronione.

W planie towarzyszącym ochrony krajobrazu wykazano, że nie dojdzie do ingerencji w obszary zalesione. Ponieważ jednak zarówno stałe, jak i tymczasowe drogi i obszary budowy znajdują się w pobliżu biotopów oraz drzew i krzewów, konieczne jest sformułowanie środków ochronnych.

do części A nr 2.6.4 Ustalenie ingerencji - kompensacja

Zgodnie z § 12 ust. 1 nr 12 NatSchG M-V, budowa budowli na działkach nie wykorzystywanych do celów budowlanych na obszarach zewnętrznych oraz zasadnicza zmiana budowli na obszarach zewnętrznych stanowi ingerencję w przyrodę i krajobraz. §§ 14 i 15 BNatSchG należy stosować odpowiednio. Ingerencje zostały ocenione w bilansie ingerencji i kompensacji. Zapotrzebowanie na kompensację za naruszenie walorów krajobrazowych wynosi 14,155 ha EFÄ* a za ingerencję w równowagę naturalną (usunięcie biotopów, upośledzenie funkcjonalne biotopów, uszczelnienia) 6,8 ha EFÄ. Niezbędna kompensacja jest z reguły zrównoważona dzięki świadczeniom kompensacyjnym na rzecz krajobrazu w ramach kompensacji wielofunkcyjnej (6,8 ha EFÄ) (HzE, Kriedemann, 2006).

Zgodnie z punktem 4.1.6 Uwag dotyczących regulacji ingerencji, zapotrzebowanie na kompensację dla kilku elektrowni w obszarze przydatności powinno zostać określone poprzez obliczenie maksymalnej zdolności jej przyjęcia. Dzięki istniejącym planom Ramin I i Ramin II spółki Enertrag SE obszar przedsięwzięcia zostanie w pełni wykorzystany. Aby zoptymalizować wykorzystanie przestrzeni przy jak najmniejszych ograniczeniach poprzez połączenie lokalizacji elektrowni, zapotrzebowanie na kompensację krajobrazu dla obu wniosków zostało wyliczone łącznie. Wyliczone zapotrzebowanie na kompensację musi zostać zapewnione w całości dla projektu realizowanego w pierwszej kolejności. Jeśli projekt Ramin II zostanie zrealizowany przed elektrownią wiatrową Ramin I, będącą przedmiotem wniosku, nie będzie dalszej potrzeby wyliczania zapotrzebowania.

* EFÄ ekwiwalent obszaru oddziaływania

Dlatego zapotrzebowanie całkowite w związku z wybudowaniem 3 elektrowni wiatrowych wynosi 14,155 EFÄ. Dzięki środkom kompensacji krajobrazowej stworzonych zostanie w sumie 14,155 EFÄ.

W tym miejscu należy zauważyć, że zapotrzebowanie na kompensację za naruszenie walorów krajobrazowych w związku z budową i eksploatacją łącznie 6 elektrowni wiatrowych (przedsięwzięć R1-AST 1668 i R2-AST 1669) wynosi ok. 28,31, ha EFÄ (porównaj LBP, tab. 15, stan: 27.03.2023 r.).

Następujący środek służy kompensacji ingerencji w równowagę naturalną, krajobraz, chronione biotopy oraz jako środek unikający zakazów wg prawa ochrony gatunków
środek ACEF1 eko-konto VG-019 „Ponowne nawodnienie doliny Gelliner Bruch“

Zaplanowane elektrownie wiatrowe znajdują się w promieniu 500 m od występowania na zachód żurawia, a zatem w obszarze kontroli AAB (Pomoc w pracy i ocenie w ramach prawa ochrony gatunków). Według AAB w przypadku elektrowni wiatrowych znajdujących się w promieniu 500 m od miejsc (wy)łęgowych konieczne są środki CEF (*continuous ecological functionality-measures*).

Ze względu na bliskość elektrowni wiatrowej istnieje niekorzystny wpływ na miejsce łęgowe „Flacksee”. Obszar łęgowy obejmuje powierzchnię ok. 2,5 ha. Nie można wykluczyć, że ze względu na planowane przedsięwzięcie miejsce to będzie omijane, a sukces łęgowy zostanie zredukowany.

Zgodnie z dokumentami (ASB, 27.02.2023 r.) środki ochrony gatunków będą wdrażane wielofunkcyjnie z wykorzystaniem odpowiedniego eko-konta „Ponowne nawodnienie doliny Gelliner Bruch”. Środek ten przewidziany jest jako zastępczy obszar łęgowy. Ze względu na ponowne nawodnienie obszarów utworzą się obszary podmokłe, które mogą posłużyć jako siedliska łęgowe dla żurawi. Środkowi temu można przypisać również funkcję spoczynkową, przez co środek ma dodatkowy pozytywny wpływ na rozwój populacji.

Środek kompensacyjny obejmuje zatem wielofunkcyjnie (gleba, flora, fauna, krajobraz) wchodzące do bilansu 1,4 ha KFÄ (ekwiwalent powierzchni kompensacji).

do części A nr 2.6.5 Regulacje w sprawie okresu budowy

Regulacje w sprawie okresu budowy, regulacje dotyczące oczyszczania placu budowy oraz wymogi wg prawa ochrony gatunków wynikają z opisu w dokumentach wniosku oraz rozważań wg prawa ochrony gatunków zgodnie z § 44 BNatSchG.

Podstawą rozważań wg prawa ochrony gatunków dotyczących ochrony gatunkowej jest mapowanie faunistyczne, a także specjalistyczny przyczynek z zakresu ochrony gatunków i plan (towarzyszący) ochrony krajobrazu (stan: 27.02.2023 r.). Uwzględniając wymienione środki unikające nie należy się spodziewać wystąpienia zakazów dostępu.

do części A nr 2.6.6 Ukształtowanie podstawy masztu

Według AAB - elektrownie wiatrowe, część ptaki możliwe są środki towarzyszące w celu zapewnienia skuteczności środków unikających. Ze względu na wpływ na gatunek kania ruda i myszołów zwyczajny, obszar wokół podstawy masztu powinien być ukształtowany tak, aby był jak najmniej atrakcyjny. Nie wolno podejmować żadnych działań zwiększających atrakcyjność obszarów, zwłaszcza dla kani rudej, takich jak nasadzenie żywopłotów, rzędów drzew, budowa stawów itp. Przechowywanie zebranych produktów żniwnych, resztek poźniwnych, słomy, siana, obornika itp. jest szczególnie atrakcyjne dla zwierząt będących pożywieniem ptaków drapieżnych. Dlatego w promieniu 300 metrów od urządzenia należy unikać składowania takich substancji.

Trwale utwardzone powierzchnie pod żurawie budowlane oraz bezpośrednie sąsiedztwo podstawy masztu (w promieniu do 50 m) muszą być zaprojektowane tak, aby były jak najmniej atrakcyjne dla małych ssaków. Należy przeciwdziałać rozwojowi roślinności naziemnej, która jest atrakcyjna dla małych ssaków.

do części A nr 2.6.7 równowaga naturalna, eko-konto VG-019

Eko-konto VG-019 „Ponowne nawodnienie doliny Gelliner Bruch“ leży ok. 2 km na zachód od obszaru przedsięwzięcia w tej samej strefie krajobrazowej „Rückenland der Mecklenburgische Seenplatte“. Celem eko-konta jest przywrócenie otwartych obszarów wodnych w dolinie oraz ponowne nawodnienie obszarów peryferyjnych.

Obszar obejmuje 830.000 EFÄ z których 286.089 EFÄ wykorzystanych zostanie w niniejszym przedsięwzięciu (pole wiatrowe Ramin – R1 i pole wiatrowe Ramin – R2).

Ze względu na lokalizację w tej samej strefie krajobrazowej i odpowiednie przywrócenie obszarów wodnych, eko-konto jest odpowiednie do wyrównania i zastąpienia w możliwym stopniu ingerencji w krajobraz.

do części A nr 2.6.8 Kompensacyjna ochrona gatunkowa - kania ruda

W gminie Ramin na/w obszarze przydatności wiatrowej 46/2015 zaplanowana jest budowa 3 elektrowni wiatrowych. Dwie z zaplanowanych elektrowni wiatrowych - WEA LH RA F2 i WEA LH RA F3 (AST 1669) znajdują się w pobliżu, w odległości ok. 332 m i 346 m od znanego miejsca lęgowego kani rudej 1. Elektrownia wiatrowa WEA LH RA F1 w odległości ok. 717 m znajduje się na/w centralnym obszarze kontroli kani rudej 1.

Trzy elektrownie wiatrowe (WEA LH RA F1, WEA LH RA F2 i WEA LH RA F3) znajdują się na/w rozszerzonym obszarze kontroli znanego miejsca lęgowego kani rudej 2 i kani rudej 3. Specjalistyczna kontrola z zakresu ochrony przyrody wykazała, że bezpośrednie sąsiedztwo zlokalizowanych w pobliżu elektrowni wiatrowych WEA LH RA F1, WEA LH RA F2 i WEA LH RA F3, może posłużyć kani rudej do poszukiwania pokarmu.

W wyniku realizacji przedsięwzięcia nie da się więc wykluczyć ryzyka zakłócenia wyżej wymienionych miejsc lęgowych kani rudej. Nawet uwzględniając środki unikające, zapobiegające wystąpieniu stanów/sytuacji zakazanych (np. wyłączenie elektrowni wiatrowych zależne od prac polowych/rolnych), dla miejsca lęgu nie da się wykluczyć wystąpienia stanów/sytuacji zakazanych wg § 44 ust. 1 BnatSchG.

Jeżeli nie jest możliwe uniknięcie/wykluczenie zakazów dostępu § 44 ust. 1 w połączeniu z § 44 ust. 5 BNatSchG, wyznaczyć należy płatność na rzecz środków w ramach krajowych programów pomocy gatunkowej zgodnie z § 45d ust. 1 BNatSchG jako kwotę płatną każdego roku, przez okres eksploatacji, po raz pierwszy po uruchomieniu elektrowni wiatrowej (§6 ustęp 1 zdanie 5-7 WindBG).

Ponieważ w przypadku elektrowni wiatrowej WEA LH RA F2 i WEA LH RA F3 ze względu na niedotrzymanie dystansu z pobliską kanią rudą 1 brak jest odpowiednich środków, operator zgodnie § 6 ust. 5 WindBG dokona corocznej płatności pieniężnej. Środki należy wykorzystać na działania wg § 45d ust. 1 BNatSchG, w odniesieniu do których nie został już określony obowiązek prawny wynikający z innych przepisów i które posłużą ochronie lub poprawie stanu ochrony gatunków dotkniętych działaniem elektrowni wiatrowych.

Kwota rocznej płatności, która ma zostać określona zgodnie z § 6 ust. 1 zdanie 7 nr 1 WindBG wynosi po 450 EUR dla elektrowni wiatrowej LH F2 i LH F3, ponieważ zarządzono środki ochronne dla kani rudej (wyłączenie podczas zdarzeń związanych z gospodarką rolną). W przeciwnym razie kwota płatności wyniosłaby 3 000,00 EUR za MW zainstalowanej mocy, gdyby nie zarządzono żadnych środków ochronnych dla kani rudej.

Uzasadnienie dot. realizacji:

Obszar przedsięwzięcia został wyznaczony jako obszar przydatności dla elektrowni wiatrowych z oznaczeniem „46/2015 Ramin” w drugiej zmianie Regionalnego Programu Rozwoju Przestrzennego Pomorza Przedniego (RREP Vorpommern) i jako taki zdefiniowany. Zaplanowane elektrownie wiatrowe znajdują się w rozszerzonym zasięgu przestrzennym obszaru przydatności 46/2015. Budowa elektrowni wiatrowych stanowi wkład w transformację energetyczną w Niemczech, a tym samym pomaga osiągnąć cele klimatyczne i zwiększyć bezpieczeństwo dostaw w sektorze energetycznym. Zgodnie z czwartą ustawą zmieniającą Federalną ustawę o ochronie przyrody z 20.07.2022 r., elektrownie wiatrowe leżą w „nadrzędnym interesie publicznym i służą bezpieczeństwu publicznemu”.

Również Komisja Europejska stwierdziła, że farmy wiatrowe leżą w interesie zdrowia publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, a zatem możliwe są wyjątki od ochrony gatunkowej (porównaj: Komisja Europejska, Przewodnik „Rozwój energetyki wiatrowej a Natura 2000”, grudzień 2012 r., str. 20.).

Ocena alternatywna:

Alternatywna ocena zakłada, że realizowane cele planowania mogą zostać osiągnięte pomimo ewent. możliwych do zaakceptowania kompromisów. Warunkiem wstępnym alternatywy jest to, że wiąże się ona z mniejszym negatywnym wpływem na istotne gatunki, a mimo to jest rozsądna/uzasadniona dla wnioskodawcy. W granicach obszarów przydatności przeanalizowano warianty przeniesienia lokalizacji elektrowni w obszarze powierzchni dostępu (biorąc pod uwagę powierzchnie omiatane wirników). Przeniesienie elektrowni wiatrowych o których mowa tak, aby znajdowały się dalej od miejsca lęgowego nie jest możliwe, ponieważ minimalne odległości od sąsiednich elektrowni wiatrowych, które muszą być zachowane zgodnie z projektem, nie zostałyby przez to dotrzymane.

Rezygnacja z zaplanowanej budowy elektrowni wiatrowej WEA LH RA F2 i WEA LH RA F3 nie stanowi rozsądnej/uzasadnionej alternatywy dla wnioskodawcy. Tak więc wyznaczony obszar przydatności wiatrowej zostanie w pełni wykorzystany, wnosząc najlepszy możliwy wkład w rozwój transformacji energetycznej w Niemczech.

do części A nr 2.6.9 Wyłączenie elektrowni wiatrowych zależne od prac polowych/rolnych

Ze względu na wysoki wpływ na ściśle chronione gatunki ptaków drapieżnych, elektrownie wiatrowe muszą zostać wyłączone w fazie opracowywania gruntu, ponieważ świeżo opracowane powierzchnie są krótko atrakcyjnymi obszarami żerowania dla ptaków drapieżnych i znacznie je przyciągają. Pozwoli to uniknąć potencjalnych kolizji i stanów/sytuacji zakazanych wg § 44 ust. 1 BNatSchG.

Badanie wystąpienia stanów/sytuacji zakazanych wg § 44 ust. 1 Nr.1 BNatSchG dla gatunku kania ruda

kania ruda 1			
	WEA LH RA F1	WEA LH RA F2	WEA LH RA F3
odległość do zapl. elektrowni wiatrowej	ok. 717 m	ok. 332 m	ok. 346 m
obszar badania wg § 45b BNatSchG	centralny obszar badania	bliski zasięg	bliski zasięg
kania ruda 2			
odległość do zapl. elektrowni wiatrowej	ok. 2350 m	ok. 2385 m	ok. 2070 m
obszar badania wg § 45b BNatSchG	rozszerzony obszar badania	rozszerzony obszar badania	rozszerzony obszar badania

kania ruda 3			
odległość do zapl. elektrowni wiatrowej	ok. 3168 m	ok. 2808 m	ok. 2760 m
obszar badania wg § 45b BNatSchG	rozszerzony obszar badania	rozszerzony obszar badania	rozszerzony obszar badania

Znaczny wpływ na jedną parę lęgową kani rudej (kania ruda 1) w bezpośrednim sąsiedztwie.

Zarządzony środek ochrony (płatność zastępcza) nie może jednak w wystarczającym stopniu zmniejszyć ryzyka zabicia kani rudej 1. Aby przeciwdziałać ryzyku zabijania, elektrownie wiatrowe WEA LH RA F2 i WEA LH RA F3 muszą być również wyłączane podczas zdarzeń związanych z gospodarką rolną.

Nie można wykluczyć, że pary lęgowe 2 (kania ruda 2) i 3 (kania ruda 3), które znajdują się na rozszerzonym obszarze badania, podczas zdarzeń związanych z gospodarką rolną będą spędzać czas na/w obszarze zaplanowanych urządzeń. Dalsze czy nowe stany/sytuacje zakazane wynikające z prawa ochrony gatunków nie zostaną spowodowane. Tak więc znanymi miejscami lęgowymi są miejsca wykryte w roku 2021. Zgodnie z § 45d załącznik 1 część 2 BNatSchG w celu ochrony gatunków, w konfliktowych miejscach lokalizacji z trzema populacjami lęgowymi lub w przypadku szczególnie zagrożonych gatunków ptaków z dwiema populacjami lęgowymi, urządzenia muszą zostać wyłączone na co najmniej 48 h po zakończeniu zdarzeń związanych z gospodarką rolną, każdorazowo od wschodu słońca do zachodu słońca.

W federalnych statystykach ofiar wśród ptaków Państwowego Ośrodka Ochrony Ptaków w Brandenburgii, kania ruda stanowi 10,25% wszystkich zarejestrowanych 144 gatunków (drugie miejsce w rankingu). Tak więc kania ruda plasuje się w statystykach znacznie powyżej średniej. Tego wysokiego odsetka nie można wytłumaczyć szczególną liczebnością gatunku w Niemczech. Wręcz przeciwnie, jest to jeden z gatunków ptaków, które występują w stosunkowo niskich zagęszczeniach w całym kraju.

Ponadprzeciętne ryzyko kolizji wynika ze specyficznego dla gatunku sposobu fruwania oraz braku zachowań unikania (u.a. Bergen 2001, Strasser 2006, Dörfler 2008, Mammen et al. 2008, Rasran et al. 2008). Kania ruda poluje prawie wyłącznie na łąkach i polach, czyli w typowych lokalizacjach elektrowni wiatrowych, gdzie regularnie lata na wysokości wirnika. Podczas lotu łowieckiego z tej wysokości przeszukuje ziemię w poszukiwaniu zdobyczy (głównie małych ssaków). Kanie rude albo nie dostrzegają wirników, albo nie rozpoznają w nich żadnego zagrożenia, w każdym razie nie unikają wirników lub nie unikają ich wystarczająco daleko i regularnie się zderzają.

W szczególności stare ptaki i ptaki w okresie lęgowym są narażone na wysokie ryzyko zderzenia (89% wszystkich znalezisk), z których większość pochodzi z sezonu lęgowego (Langgemach & Dürr 2011).

Ryzyko śmierci osobnika kani rudej w ramach naturalnego zdarzenia w danym okresie czasu jest stosunkowo niskie (= naturalny wskaźnik śmiertelności). Kania ruda ma bardzo niski roczny wskaźnik reprodukcji (średnio 1,05 młode na parę lęgową kani rudej rocznie w Meklemburgii-Pomorzu Przednim) i dlatego dla utrzymania populacji jest zależna od przetrwania każdego osobnika przez długi czas. Kanie rude padają ofiarą naturalnych drapieżników tylko w rzadkich, wyjątkowych przypadkach.

Dlatego próg istotności wystąpienia stanu/sytuacji zakazanej dla osobników kani rudej należy wyznaczyć niżej niż w przypadku gatunków o wyższym naturalnym wskaźniku śmiertelności (np. niektórych gatunków płazów).

W szczególności w pobliżu miejsc lęgowych kani rudej regularnie i często przylatują osobniki lęgowe i ewentualnie inne osobniki. Na ponad 30 kaniach rudych, wyposażonych w nadajniki wykazano, że aktywność jest szczególnie wysoka w promieniu 1 km wokół gniazda (40% wszystkich śladów radionamierzonej aktywności związanej z fruwaniami) i w promieniu 1,5 km wokół gniazda (60% wszystkich śladów radionamierzonej aktywności związanej z fruwaniami) (według Pfeiffer & Meyenburg i.V. cytowanych w LGD VSW 2015). Według Mammen et al. 2008, 2009 i Rasran et al. 2008 promień 2 km obejmuje 89% radionamierzonej aktywności związanej z fruwaniami.

Podane promienie wokół miejsc lęgowych są przez lata mniej lub bardziej wykorzystywane przez pary lęgowe (z różną intensywnością na poszczególnych obszarach). W tym promieniu można więc zawsze przyjąć znacznie zwiększone ryzyko kolizji, przy czym wykorzystywanie przestrzenne pary lęgowej w promieniu w danym roku badania może się różnić, ponieważ jest silnie uzależnione od użytkowania gruntów a więc zmienia się wraz z płodozmianną na gruntach rolnych.

Badanie wystąpienia stanów/sytuacji zakazanych wg § 44 ust. 1 Nr.1 BNatSchG dla gatunku żuraw

Zaplanowane elektrownie wiatrowe znajdują się następująco w obszarze badania (promień 500 m) występowania żurawia nr 1.

elektrownie wiatrowe	odległość do żurawia nr 1
elektrownia wiatrowa LH RA F1	ok. 159 m
elektrownia wiatrowa LH RA F2	ok. 387 m
elektrownia wiatrowa LH RA F3	ok. 379 m

Przez zakłócający wpływ elektrowni wiatrowych miejsce lęgowe (Flacksee) o powierzchni ok. 2,5 ha jest omijane a sukces lęgowy redukowany. Aby uniknąć wystąpienia zakazu uszkodzenia wg § 44 ust. 1 nr 3 BNatSchG konieczne jest wcześniejsze wdrożenie odpowiedniego środka wyrównawczego (CEF 1). Celem zachowania funkcjonalności miejsc lęgowych i odpoczynku w kontekście przestrzennym, jako środek CEF wykorzystane zostanie eko-konto „Ponowne nawodnienie doliny Gelliner Bruch” (ACEF1).

Obszar Gelliner Bruch, który ma zostać ponownie nawodniony znajduje się w powiecie Vorpommern-Greifswald, w gminie Ramin, obrębie Bismark na zachód od miejscowości Gellin (pole 104 i 105). Tak więc znajduje się w odległości 1,5 - 2,3 km od istniejącego rewiru i tym samym jest zaliczany do obszaru występowania lokalnej populacji. Dawny obszar nad jeziorem jest odwadniany przez rowy i przepompownię w kierunku strumienia Schillerbach i jest obecnie wykorzystywany jako użytki zielone. W ramach środka powstaną nowe optymalne siedliska żerowania i rozmnażania dla żurawia. Tak więc spowodowana zakłóceniami strata miejsca lęgowego żurawia na jeziorze Flacksee, o powierzchni ok. 2,5 ha zostanie zrekompensowana z eko-konta. Środek został sklasyfikowany jako fachowo właściwy

Uzasadnienie monitoringu

Zgodnie z § 17 ust. 7 BNatSchG właściwy organ może zażądać od strony odpowiedzialnej za oddziaływanie przedłożenia sprawozdania dotyczącego prawidłowego wdrożenia środków zapobiegawczych oraz określonych środków kompensacyjnych i zastępczych, w tym niezbędnych środków konserwacyjnych.

Roczny protokół wymagany przez wydział 45 StALU MS jest konieczny do wykazania prawidłowego wdrożenia środków zapobiegających. Jako dowód przeprowadzonych wyłączeń organowi wydającemu pozwolenie każdego roku, do 31.10 przedłożyć należy protokoły z uruchomienia.

do części A nr 2.6.10 Ochrona mrówek leśnych

Zgodnie z § 44 ust. 1 BNatSchG zabronione jest umyślne niepokojenie dzikich zwierząt lub ich chwytanie, ranienie czy zabijanie bez uzasadnionej przyczyny, usuwanie dziko rosnących roślin z ich siedlisk bez uzasadnionej przyczyny lub ich wykorzystywanie czy niszczenie ich populacji lub dewastowanie ich w jakikolwiek inny sposób, pogarszanie lub niszczenie siedlisk dzikich zwierząt i roślin bez uzasadnionej przyczyny. Wydział 45 StALU MS w porozumieniu z ÖBB może w indywidualnych przypadkach na wniosek zezwolić na wyjątki, jeżeli ograniczenia dotyczące mrówek leśnych będą mogły zostać wyrównane lub jeżeli środek jest konieczny ze względów nadrzędnych dobra publicznego.

do części A nr 2.6.11 Środek unikający w celu ochrony gadów wędrownych

Na obszarach, w których ingerowane jest w istniejące biotopy lub przez prace budowlane naruszane są korytarze migracyjne osobniki mogą zostać zranione/zabite a ich siedliska zniszczone, szczególnie przez pojazdy budowlane. Gady mogą również wpadać do wykopów budowlanych, z których się nie wydostaną i w których zginą.

Aby chronić gady, prace budowlane muszą być prowadzone poza okresem migracji gadów. Jeśli budowa ma się odbyć poza tym okresem, alternatywny okres budowy może zostać uzgodniony z wydziałem 45 StALU MS.

Regulacje w sprawie okresu budowy oraz wymogi wg prawa ochrony gatunków wynikają z opisu w dokumentach wniosku oraz rozważań wg prawa ochrony gatunków

zgodnie z § 44 BNatSchG. Uwzględniając wymienione środki unikające nie należy się spodziewać wystąpienia zakazów dostępu.

do części A nr 2.6.12 Działania mające na celu ochronę nietoperzy

Siedem z gatunków nietoperzy rodzimych w M-PP (mroczek późny, borowiec wielki, borowiec leśny, karlik większy, karlik drobny, mroczak posrebrzany, karlik malutki) ze względu na charakterystyczne dla danego gatunku zachowanie, jest narażonych na istotnie wysokie ryzyko kolizji z elektrowniami wiatrowymi.

Wyżej wymienione gatunki zagrożone kolizją fruwią regularnie na wysokości wirnika i najwyraźniej nie omijają wirników (wystarczająco daleko), czy nie postrzegają ich jako zagrożenia, więc nie wykazują zachowań unikających. Eksperti zakładają raczej, że elektrownie wiatrowe mają przyciągający wpływ na nietoperze i że zwierzęta te specjalnie poszukują obszaru wirnika, tak że po wybudowaniu elektrowni wiatrowych aktywność nietoperzy na wysokości wirników wzrasta (RENEBAT II).

Jak wszystkie gatunki nietoperzy, wymienione gatunki nietoperzy należą do gatunków szczególnie chronionych zgodnie § 7 ust. 2 nr 13 BNatSchG. § 44 ust. 1 nr 1 BNatSchG zakazuje uszkodzenia lub zabijania okazów gatunków szczególnie chronionych. Zakaz zabijania wg § 44 ust. 1 nr 1 BNatSchG odnosi się do poszczególnych osobników (BVerwG wyrok z dnia 09.07.2008 – 9 A 14.07, BVerwG wyrok z dnia 18.03.2009 – 9 A 39.07, BVerwG wyrok z dnia 14.07.2011 – 9 A 12.10). Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zakaz zabijania obejmuje jednak tylko istotny wzrost ryzyka zabicia (BVerwG wyrok z dnia 12.03.2008 – 9 A 3.06, BVerwG wyrok z dnia 18.03.2009 – 9 A 39.07). Rzadkie, pojedyncze kolizje nie są postrzegane za naruszenie zakazu zabijania. Choć są one „niezamierzone” w sensie celowego „dolus directus”, to jeśli pomimo wszystkich środków unikających wystąpią, muszą zostać zaakceptowane jako nieuniknione (BVerwG wyrok z dnia 09.07.2008 – 9 A 14.07). Dzięki temu progowi istotności zagwarantowane ma zostać, że „zakaz zabijania nie stanie się nieproporcjonalną przeszkodą w planowaniu” (BVerwG wyrok z dnia 12.03.2008 – 9 A 3.06).

W związku z tym zastosowano się do propozycji rzeczoznawcy, aby wyznaczyć ogólne czasy wyłączenia elektrowni wiatrowej w pobliżu ważnych siedlisk i tras migracji nietoperzy.

Kontrola skuteczności - nietoperze

Zgodnie z § 17 ust. 7 BNatSchG właściwy organ może zażądać od strony odpowiedzialnej za ingerencję przedłożenia sprawozdania dotyczącego prawidłowego wdrożenia środków zapobiegających oraz określonych środków kompensacyjnych i zastępczych, w tym niezbędnych środków konserwacyjnych.

Roczny protokół wymagany przez wydział 45 StALU MS jest konieczny do wykazania prawidłowego wdrożenia środków zapobiegających.

Od 2023 r. wydział 45 StALU MS kontroluje algorytmy wyłączenia ogólnych i zoptymalizowanych czasów wyłączeń elektrowni wiatrowych przy pomocy narzędzia ProBat („proBat-Inspector“). Przy pomocy tej bezpłatnej aplikacji internetowej możliwe jest obliczanie specyficznych dla danego miejsca algorytmów wyłączenia w celu ochrony nietoperzy. Umożliwia to szybsze i dokładniejsze przetwarzanie i sprawdzanie obszernych danych operacyjnych.

Zautomatyzowana kontrola z automatycznie generowanym sprawozdaniem końcowym sprawia, że kontrola jest bardziej efektywna. Ponieważ narzędzie ProBat jest szeroko rozpowszechnione i przez podmioty odpowiedzialne za realizację przedsięwzięć wykorzystywane, przekazywanie danych w formie cyfrowej nie wiąże się z dodatkowym nakładem pracy, a raczej ułatwia pracę.

do części A nr 2.7 Nałożone obowiązki wynikające z przepisów prawa dot. odpadów

Nałożone obowiązki określone w punkcie 2.7 opierają się na Ustawie o gospodarce o obiegu zamkniętym (KrWG) i Ustawie o gospodarce odpadami Meklemburgii-Pomorza Przedniego (Abfallwirtschaftsgesetz - AbfWG M-V).

do części A nr 2.8 Nałożone obowiązki wynikające z przepisów prawa dot. ochrony gleby

Nałożone obowiązki dotyczące ochrony gleby opierają się na Ustawie w sprawie ochrony gleby i miejsc skażonych (Bundes-Bodenschutzgesetz - BBodSchG), Ustawie o ochronie gleby w kraju związkowym Meklemburgia-Pomorze Przednie (Landesbodenschutzgesetz - LBodSchG M-V) oraz Federalnym rozporządzeniu w sprawie ochrony gleby i miejsc skażonych (BBodSchV).

Norma DIN 19731 konkretyzuje wymagania ustawowe dotyczące zapobiegania szkodliwym zmianom gleby podczas prac budowlanych. Oferuje podstawę do planowania i realizacji ochrony gleby podczas budowy, z naciskiem na unikanie i minimalizowanie fizycznych uszkodzeń gleby.

Podstawa zezwolenia na żądanie gleboznawczego nadzoru budowlanego wynika z § 4 ust. 5 Federalnego rozporządzenia w sprawie ochrony gleby.

do części A nr 2.9 Nałożone obowiązki wynikające z przepisów prawa wodnego

Nałożone w niniejszej decyzji obowiązki wynikające z przepisów prawa wodnego służą przede wszystkim ochronie wód gruntowych i powierzchniowych oraz gleby i wynikają z Ustawy o zarządzaniu zasobami wodnymi (Wasserhaushaltsgesetz - WHG), Ustawy wodnej kraju związkowego Meklemburgia-Pomorze Przednie (LWaG) oraz regulacji pozaprawnych.

do części A nr 2.10 Nałożone obowiązki wynikające z przepisów prawa dot. ochrony zabytków

Ten obowiązek opiera się na Ustawie o ochronie zabytków M-PP.

do części A nr 2.11 Nałożone obowiązki wynikające z przepisów prawa leśnego

W razie pożaru przedsięwzięcie może mieć wpływ na lasy w rozumieniu Krajowej ustawy o lasach M-PP (LWaldG M-V). Ponieważ końcówki łopat wirnika niektórych urządzeń znajdują się w odległości mniejszej niż 50 metrów od skraju lasu, władze leśne uważają instalację automatycznych systemów gaśniczych za niezbędny środek zmniejszenia ryzyka pożaru lasu. Z tego też powodu wszystkie urządzenia zgodnie z wymaganiami muszą zostać wyposażone w systemy sygnalizacji pożarowej. Żądania te opierają się na Federalnej ustawie o lasach i ustawie o lasach kraju związkowego Meklemburgia-Pomorze Przednie.

do części A Nr.3 Decyzja dotycząca kosztów

Wnioskodawcy w związku z wnioskiem z dnia 04.11.2020 r. ponosi koszty opłat i wydatków związanych z niniejszą decyzją zgodnie z §§ 2-4 i 11-14 Ustawy o kosztach administracyjnych M-PP (VwKostG M-V).

Podstawą wyliczania opłat jest rozporządzenie w sprawie kosztów czynności urzędowych związanych z wykonywaniem ustaw o kontroli emisji i rozporządzeń wykonawczych do tych ustaw (ImmSchKostVO M-V) w wersji z dnia 12.12.2018 r.

Podstawa wyliczania opłat:

Wykaz opłat (załącznik do ImmSchKostVO M-V), Ustawa o kosztach administracyjnych kraju związkowego M-PP

pozycja taryfowa	przedmiot	opłata w EUR
2.2	pozwolenie wg §§ 4 i 16 ust. 1 BImSchG na urządzenia wykorzystujące energię wiatru o wysokości całkowitej przekraczającej 50 metrów za każde urządzenie za kilowat mocy nominalnej <u>oraz</u> za metr wysokości całkowitej tutaj: 3 x 5.500 kW, 240,00 m	6,50 (= 107.250,00 €) 50 (=36.000,00 €) tutaj: 143.250,00
2.4.3	dopłata za przeprowadzenie spotkania w celu omówienia za dzień (tutaj konsultacja online)	1 000 - 3 000 tutaj: 1.000,00
2.4.7	dopłata za zbadanie zmienionych dokumentów wniosku przed zakończeniem postępowania dot. udzielenia pozwolenia, za każdą zainicjowaną zmianę	do 50 % opłat wg pozycji taryfowych 2.1 - 2.3.5, co najmniej 230 tutaj: 71.625,00
	całkowita kwota opłat	<u>215.875,00</u>

W przypadku wydatków, które nie są uwzględnione w opłacie administracyjnej zgodnie z § 1 ImmSchKostVO M-V, zostanie wydana osobna decyzja dotycząca kosztów.

Uzasadnienie poszczególnych pozycji opłat:

W dniu 22.11.2021 r. złożone zostały zmienione dokumenty wniosku, przez co konieczne było ponowne rozpatrzenie (pozycja taryfowa 2.4.7) oraz zaangażowanie podmiotów odpowiedzialnych za interes publiczny. Budżet został wykorzystany, ponieważ nakład pracy administracyjnej odpowiadał nakładowi pracy związanej z nowym wnioskiem.

2.3 Natychmiastowe wykonanie

Postanowienia dodatkowe część A nr 2.3.1. Imisja dźwięku, część A nr 2.3.2 Imisja cienia, część A nr 2.6. służą ochronie człowieka i przyrody (ochrona gatunków).

Zarządzenie natychmiastowego wykonania wyżej wymienionych punktów leży zatem w interesie publicznym.

Jeśli postanowienia dodatkowe zostałyby przez wnioskodawcę odrębnie/same podważone, wówczas wnioskodawca mógłby skorzystać ze skutku zawieszającego wg § 80 ust. 1 zd. 1 VwGO i mógłby opóźnić ich wykonalność do czasu prawomocnego zakończenia postępowania sądowego; przez ten czas mógłby eksploatować urządzenie bez przestrzegania podważonego postanowienia dodatkowego.

Ochrona przyrody i ochrona gatunków

Przez to nie byłyby już skutecznie wdrażane przepisy federalnej ustawy o ochronie przyrody BNatschG, służące ochronie gatunków i wdrażaniu europejskich wymogów dyrektywy siedliskowej (dyrektywa 92/43/EWG) i dyrektywy ptasiej (dyrektywa 79/409/EWG) (effet utile). W szczególności można by się obawiać, że środki ochrony gatunków w przypadku postępowania sądowego lub postępowania dot. sprzeciwu zostałyby opóźnione o lata, co byłoby sprzeczne z interesami ochrony przyrody i zachowania gatunków chronionych na mocy prawa europejskiego. Jest to jednak konieczne ze względu na pierwszeństwo stosowania prawa unijnego, o ile możliwości kształtowania krajowego prawa procesowego mają być wykorzystywane w taki sposób, aby dyrektywa siedliskowa i dyrektywa ptasia uzyskały jak największą wagę. Niniejszy interes publiczny może więc zostać zrealizowany jedynie przez zarządzenie natychmiastowego wykonania. Nie da się zauważyć żadnych sprzecznych interesów nadrzędnych (indywidualnych) w zawieszeniu wykonalności, nawet biorąc pod uwagę wymóg efektywnej ochrony prawnej, tym bardziej, że efektywną sądową ochronę prawną można uzyskać zgodnie z § 80 ust. 5 VwGO.

Hałas / rzucanie cienia

Dotrzymanie obowiązujących wartości w odniesieniu do emisji hałasu i rzucania cienia w miejscach emisji musi być również zagwarantowane w przypadku sprzeciwu czy pozwu ze strony wnioskodawcy, ponieważ w przeciwnym razie istnieje ryzyko znacznych uciążliwości dla mieszkańców. Dlatego w interesie publicznym jest zarządzenie natychmiastowego wykonania również i tego postanowienia dodatkowego.

Nie da się zauważyć żadnych sprzecznych interesów nadrzędnych (indywidualnych) w zawieszeniu wykonalności, nawet biorąc pod uwagę wymóg efektywnej ochrony prawnej, tym bardziej, że efektywną sądową ochronę prawną można uzyskać zgodnie z § 80 ust. 5 VwGO.

D Pouczenie o środkach zaskarżenia

Przeciwko niniejszej decyzji, w terminie miesiąca od jej ogłoszenia może zostać wniesiony sprzeciw. Sprzeciw należy wnieść do Państwowego Urzędu Rolnictwa i Środowiska

Staatliches Amt für Landwirtschaft und Umwelt Mecklenburgische Seenplatte,
Neustrelitzer Str. 120, 17033 Neubrandenburg.

Przeciwko niniejszej decyzji, w terminie miesiąca od jej ogłoszenia wnioskodawca (posiadacz pozwolenia) bez przeprowadzania postępowania przygotowawczego zgodnie z § 68 ust. 1 zdanie 2 VwGO w połączeniu z § 13a nr 1 GerStrukGAG MV może wnieść pozew do naczelnego sądu administracyjnego

Oberverwaltungsgericht Greifswald, Domstraße 7, 17489 Greifswald.

Przeciwko decyzji dotyczącej kosztów związanej z niniejszą decyzją w terminie miesiąca od jej ogłoszenia może zostać wniesiony sprzeciw. Sprzeciw należy wnieść do Państwowego Urzędu Rolnictwa i Środowiska

Staatliches Amt für Landwirtschaft und Umwelt Mecklenburgische Seenplatte,
Neustrelitzer Str. 120, 17033 Neubrandenburg.

Uwagi/Wskazówki

do części A nr 2.2. Postanowienia dodatkowe wynikające z przepisów prawa planowania budowlanego i prawa porządkowego

Zgodnie z § 11 ust. 3 LBauO M-V na placu budowy inwestor trwale i tak, by był widoczny z drogi publicznej musi ustawić/umieścić szyld ze stosownymi informacjami.

Zawarte w pozwoleniu wg prawa kontroli emisji pozwolenie na budowę zostaje udzielone bez uszczerbku dla praw osób trzecich (§ 72 ust. 5 LBauO M-V).

Po wpłynięciu dokumentów wymienionych w punkcie 2.2.2 zlecenie kontrolne zostanie udzielone inżynierowi z zakresu statyki budowli.

§ 4 ust. 2 LBauO M-V nie ma zastosowania w przypadku elektrowni wiatrowych

W związku z przedsięwzięciem do rejestru zostały wpisane drogi dojazdowe (patrz obciążenia użytkowe Ramin 14 i 15 w rejestrze obciążeń użytkowych powiatu Vorpommern-Greifswald).

do części A nr 2.3.1 Imisja dźwięku

Określenie poziomów oceny „dzień/noc” opiera się na następującym spektrum oktawowym:

Spektrum oktawowe GE 5.5-158 tryb pracy „NO 106”, wysokość piasty 161 m ²

częstotliwość środkowa oktawy [Hz]	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000
poziom mocy akustycznej [dB(A)]	87,2	92,6	97,2	99,7	101,3	99,1	91,7	76

Do poziomów oktawowych należy dodać wartość całkowitej niepewności $\Delta L = 2,1$ wg nr 3e) wskazówek federalnej/krajowej grupy roboczej ds. kontroli emisji (LAI).

do części nr 2.4 Postanowienia dodatkowe wg przepisów prawa lotniczego

Oznakowanie nocne sterowane zapotrzebowaniem (ONSZ)

Według części A nr 2.4.2.5 przed uruchomieniem ONSZ zaplanowana instalacja wraz z dokumentami określonymi w załączniku 6 punkt 3 do AVV musi zostać przedłożona władzom lotniczym do zatwierdzenia. Po przeanalizowaniu okoliczności konkretnego przypadku władze lotnicze mogą stwierdzić, że działanie planowanego ONSZ zagrażałoby ruchowi lotniczemu i w grę wchodzi jedynie stałe oświetlenie. Obowiązek zainstalowania przez operatorów elektrowni wiatrowych systemu oznakowania nocnego sterowanego zapotrzebowaniem (ONSZ) wynika bezpośrednio z § 9 ust. 8 Ustawy o energiach odnawialnych (EEG). W wyniku tego przepisany przypadkiem normalnym jest powszechne wyposażenie w ONSZ. Można od niego odstąpić tylko w uzasadnionych indywidualnych przypadkach, jeśli zostanie ustalone, że ruch lotniczy jest zagrożony.

² Informacje producenta z „Dokumentacja techniczna elektrowni wiatrowych 5.5-158 – 50 Hz, moc akustyczna normalny tryb pracy wg FGW”, GE Renewable Energy 2019, Noise_Emission-NO_5.5-158-50 Hz_FGW_GE_r01

Ustrukturyzowana ocena tego, czy w konkretnym indywidualnym przypadku władze lotnicze ze względu na bezpieczeństwo ruchu lotniczego powinny odmówić użytkowania ONSZ może nastąpić dopiero wówczas, gdy przedłożone zostaną wszystkie dokumenty zgodnie z punktem 3 załącznika 6 AVV. Prosimy o zapoznanie się z arkuszem informacyjnym Krajowego Urzędu Lotnictwa, który można pobrać na stronie

<http://www.regierungmv.de/Landesregierung/em/Infrastruktur/Luftverkehr/Formulare-Luftfahrt>

W celu dokonania ostatecznej oceny i zatwierdzenia przez władze lotnicze Meklemburgii-Pomorza Przedniego, kompletną dokumentację dotyczącą ONSZ za pośrednictwem właściwego organu wydającego pozwolenia należy przedłożyć władzom lotniczym. Wynik oceny zostanie przekazany do wnioskodawców oraz organu wydającego pozwolenia.

Dane publikacji:

Jeśli opublikowane dane ostateczne będą się różniły od danych wniosku, na których opiera się niniejsze pozwolenie, doprowadzi to do wydania nowej ekspertyzy przez Niemieckie Służby Żeglugi Powietrznej (DFS). W takim przypadku podmiot odpowiedzialny za przedsięwzięcie będzie się musiał liczyć z dalszymi kosztami za opracowanie w DFS. Poza tym pozwolenie władz lotniczych obowiązuje tylko w odniesieniu do współrzędnych lokalizacji, o które złożono wniosek i na których opiera się niniejsze pozwolenie oraz do wysokości elektrowni wiatrowych w metrach nad ziemią i metrach nad NN. Stąd w przypadku zmiany wysokości lub lokalizacji elektrowni wiatrowych, konieczne będzie ponowne zaangażowanie władz lotniczych.

Zgodnie z § 14 ust. 1 w połączeniu z § 12 ust. 4 LuftVG organ ruchu lotniczego wyraża zgodę na budowę trzech elektrowni wiatrowych o łącznej wysokości:

240,00 m nad ziemią czy 279,00 m nad NN (elektr. wiatrowa nr LH RA F1),

240,00 m nad ziemią czy 278,80 m nad NN (elektr. wiatrowa nr LH RA F2),

240,00 m nad ziemią czy 281,25 m nad NN (elektr. wiatrowa nr LH RA F3)

o współrzędnych (WGS84)

53° 26' 36,08'' N i 14° 20' 11,18'' E (elektr. wiatrowa nr LH RA F1),

53° 26' 22,68'' N i 14° 19' 53,48'' E (elektr. wiatrowa nr LH RA F2),

53° 26' 22,79'' N i 14° 20' 12,95'' E (elektr. wiatrowa nr LH RA F3)

pod warunkiem, że ze względu na bezpieczeństwo ruchu lotniczego i ochronę ogółu społeczeństwa pozwolenie na budowę zostanie udzielone z zastrzeżeniem warunków dotyczących oznakowania dziennego i nocnego oraz publikacji jako przeszkody w ruchu lotniczym.

do części A nr 2.6.1 Zobowiązanie do kompensacji w przypadku sprzedaży

Zgodnie z § 41 ust. 2 NatSchAG M-V pozwolenie wg przepisów prawa ochrony przyrody zobowiązuje również następcę prawnego odpowiedzialnego za szkody. Jeżeli odpowiedzialny za szkody lub jego następca prawny nie wypełni nałożonych na niego środków odszkodowawczych i zastępczych zgodnie z art. 15 ust. 2 i 6 BNatSchG oraz jeżeli administracyjne środki egzekucyjne okażą się bezskuteczne, organ wydający pozwolenia będzie mógł wystąpić z roszczeniem również wobec właściciela nieruchomości dotkniętej szkodą o wypełnienie tych obowiązków, pod warunkiem że wyraził on zgodę na ingerencję lub, że w okolicznościach danej sprawy można przyjąć, że wyraził zgodę.

Odpady

Odpady z gospodarstw domowych i podobne do nich odpady komercyjne przeznaczone do utylizacji muszą być usuwane zgodnie ze statutem dot. odpadów powiatu Vorpommern-Greifswald. Statut można uzyskać w urzędzie ds. ochrony środowiska powiatu lub za pośrednictwem strony internetowej powiatu (<http://www.kreis-vg.de>) jak również przedsiębiorstwa zaopatrzenia i usuwania odpadów powiatu Vorpommern-Greifswald mbH (<http://www.vevg-karlsburg.de/>). Odpady niebezpieczne muszą być należycie utylizowane. Zgodnie z § 50 Ustawy z dnia 24.02.2012 r. o gospodarce o obiegu zamkniętym istnieje obowiązek prawny przedstawienia dowodu recyklingu i utylizacji. Utylizacja czy usuwanie odpadów musi się odbywać zgodnie z przepisami Ustawy o gospodarce o obiegu zamkniętym (KrWG) i Ustawy o gospodarce odpadami (AbfWG) dla Meklemburgii-Pomorza Przedniego oraz zgodnie z rozporządzeniami wydanymi na podstawie tych ustaw.

do części A nr 2.10 Ochrona zabytków

Jeśli podczas prac ziemnych zostaną odkryte przedmioty, grupy przedmiotów lub części przedmiotów, w przypadku których zgodnie z § 2 ust. 1 DSchG M-V można będzie przyjąć, że istnieje interes publiczny w ich zachowaniu, np. znaleziska archeologiczne lub widoczne przebarwienia gleby, zgodnie z § 11 DSchG M-V należy powiadomić niższy organ ochrony zabytków. Obowiązek zgłoszenia dotyczy odkrywcy, kierownika prac, właściciela gruntu oraz przypadkowych świadków, którzy rozpoznają wartość przedmiotu. Znalezisko i miejsce odkrycia należy zachować w niezmienionym stanie. Obowiązek ten wygasa po pięciu dniach roboczych od wpłynięcia zgłoszenia a w przypadku powiadomienia pisemnego najpóźniej po tygodniu. Niższy organ ochrony zabytków w porozumieniu z właściwym urzędem krajowym może przedłużyć termin w rozsądnych granicach, jeżeli wymaga tego prawidłowe zbadanie lub wydobywanie zabytku.

do części A nr 2.8 Ochrona gleby

Zgodnie z § 4 ust. 1 Federalnej ustawy o ochronie gleby (BBodSchG) każdy, kto ma wpływ na glebę, musi zachowywać się w taki sposób, aby nie powodować szkodliwych zmian w glebie. Należy uwzględnić cele i zasady Federalnej ustawy o ochronie gleby (BBodSchG) i Krajowej ustawy o ochronie gleby (LBodSchG).

Z polecenia

Kerstin Elberskirch

załączniki

A1: dokumenty wniosku

A2: sprawozdanie kontrolne 11516-23-2-PI-3698-P1

Jako tłumacz przysięgły języka polskiego, zaprzysiężony przez Prezydenta Sądu Krajowego w Stralsundzie poświadczam zgodność powyższego tłumaczenia z treścią przedłożonej mi decyzji w języku niemieckim.

Greifswald, 22.10.2024 r.

inter Sprachenservice
Büro für Sprachmittlung
Helmut-Just-Str. 4
17036 Neubrandenburg
Tel.: 03 95 / 5 82 23 77
Fax: 03 95 / 5 82 21 11